

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program: **OCHRANA OBYVATELSTVA**

Autor: Monika Maloušková

Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal

České Budějovice 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „*Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku*“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 3. května 2019

.....

Maloušková Monika

Poděkování

Ráda bych poděkovala jednotlivým respondentům za jejich ochotu při vyplnění dotazníku k praktické části bakalářské práce.

Velký dík patří především vedoucímu práce panu Ing. Liborovi Líbalovi za jeho odborné vedení, trpělivost, cenné rady a připomínky, které mi v průběhu zpracování bakalářské práce poskytl.

Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku

Abstrakt

Cílem bakalářské práce bylo posoudit a zhodnotit informovanost vybraných subjektů v oblasti využití humanitární pomoci pro mimořádné události. Teoretická část bakalářské práce se opírá o právní normy, odbornou literaturu a internetové zdroje. Samotná teoretická část je zaměřena na humanitární pomoc její poskytování a organizování, v práci byly také uvedeny formy a také zásoby pro humanitární pomoc. Dalšími většími probíranými oblastmi jsou významné humanitární/charitativní organizace působící na území České republiky, ochrana obyvatelstva a integrovaný záchranný systém. Pro praktickou část bylo realizováno dotazníkové šetření, kdy byl vytvořen dotazník, který byl předložen zvoleným subjektům z řad integrovaného záchranného systému, studentům středních škol a obyvatelstvu žijícímu na Třebíčsku.

Pro zodpovězení výzkumných otázek „*Jaké informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci dosahují vybrané subjekty na Třebíčsku?*“ a „*Dosahují složky alespoň 75 % úspěšnost?*“ bylo realizováno dotazníkové šetření. Dotazník obsahoval 18 otázek a byl členěn na čtyři části, první část byla obecná a další tři části byly odborně zaměřeny na otázky týkající se humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaný záchranný systém. Dotazníkové šetření probíhalo kontaktní formou pomocí tištěného dotazníku a zúčastnilo se ho celkem 120 respondentů. Výsledky dotazníkového šetření byly vyhodnoceny a graficky zpracovány. Vyplývá z nich, že informovanost vybraných subjektů je téměř totožná, všechny subjekty dosahují hranice úspěšnosti okolo 60 %. Tímto výzkumem bylo zjištěno, že informovanost ve zmíněných oblastech je nedostatečná, a tak poukazuje na nutnost zaměřit se na zlepšení informovanosti vybraných subjektů v dané problematice.

Klíčová slova

humanitární pomoc; humanitární organizace; ochrana obyvatelstva; integrovaný záchranný systém

Awareness of providing humanitarian aid of the IRS units, secondary school students and population in Třebíč region

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to assess and evaluate the awareness of selected entities in the field of humanitarian aid in case of extraordinary events. The theoretical part of the bachelor thesis is based on legal norms, professional literature and internet resources. It is focused on humanitarian aid, its provision and organization, the work also includes forms and supplies for humanitarian aid. Other discussed major areas are significant humanitarian / charitable organizations operating in the Czech Republic, civil protection and the integrated rescue system. For the practical part a questionnaire survey was realized. The questionnaire was created and submitted to selected subjects from the integrated rescue system, the secondary school students and the population living in the Třebíč region.

The questionnaire was realized to answer the questions “*What awareness in the area of humanitarian aid is achieved by selected entities in the Třebíč area?*” and “*Do the components reach at least 75 % success rate?*” The questionnaire contained 18 questions and was divided into four parts. The first part was general and the other three parts were focused on issues related to humanitarian aid, civil protection and the integrated rescue system. The questionnaire survey was conducted in a contact form, a printed questionnaire was used. It was attended by the total of 120 respondents. The results of the questionnaire survey were evaluated and graphically processed. They show that the awareness of selected entities is almost identical, all subjects reach a success rate of about 60 %. This research found that awareness in these areas is inadequate and it points to the need to focus on improving the awareness of selected subjects in the issues.

Key words

humanitarian aid; humanitarian organization; civil protection; integrated rescue system

OBSAH

ÚVOD	7
1 TEORETICKÁ ČÁST	8
1.1 HUMANITÁRNÍ POMOC	8
1.1.1 <i>Poskytování a přijímání humanitární pomoci</i>	9
1.1.2 <i>Organizování humanitární pomoci</i>	10
1.1.3 <i>Formy humanitární pomoci</i>	10
1.1.4 <i>Zásoby pro humanitární pomoc</i>	12
1.2 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.2.1 <i>Český červený kříž</i>	14
1.2.2 <i>Člověk v tísní</i>	15
1.2.3 <i>ADRA</i>	16
1.2.4 <i>Charita České republika</i>	17
1.2.5 <i>Armáda spásy</i>	18
1.2.6 <i>Maltéžská pomoc</i>	19
1.3 OCHRANA OBYVATELSTVA	20
1.3.1 <i>Základní úkoly ochrany obyvatelstva</i>	20
1.4 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	25
1.4.1 <i>Základní složky IZS</i>	25
1.4.2 <i>Ostatní složky</i>	27
2 CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA	28
2.1 VÝZKUMNÁ OTÁZKA	28
3 OPERACIONALIZACE	29
4 METODIKA	30
5 VÝSLEDKY	32
5.1 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ POMOCÍ GRAFŮ	32
5.2 SHRUTÍ ÚSPĚŠNOSTI DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	50
6 DISKUZE	52
ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
SEZNAM PŘÍLOH	65
PŘÍLOHY	66
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	73
SEZNAM ZKRATEK	75

ÚVOD

Mimořádné události přírodního charakteru provázejí obyvatelstvo od samého prvopočátku, rozhodujícím vlivem na přežití postižených osob těmito událostmi nebo jejich zvládnutí je bezesporu schopnost poučit se z těch událostí, které se uskutečnily, a dostatečně se připravit na ty, které mohou následovat. Stále častěji se ve zprávách setkáváme právě s událostmi přírodního charakteru, které zapříčiňují nežádoucí vliv na životy, zdraví a samozřejmě i majetek lidí. Typickým příkladem přírodních katastrof jsou povodně, požáry, zemětřesení, kromě nich je také důležité zmínit válečné konflikty a jejich dopady. Osobám postiženým těmito druhy katastrof se poskytuje pomoc prostřednictvím humanitárních organizací, po dobu, kdy je daná země či oblast neschopná fungovat samostatně. Základními cíli této pomoci je záchrana lidských životů, zajištění základních lidských potřeb, mezi které patří voda, jídlo či poskytnutí základní hygienické a zdravotnické péče. Dalšími mohou být vzdělávací programy, rekonstrukce domovů, ochrana ohroženého obyvatelstva a prevence proti nebezpečím a nemocem.

Tato bakalářská práce se bude zaměřovat na zjištění informovanosti v otázkách humanitární pomoci a ochrany obyvatelstva u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatel žijících na Třebíčsku. Při výběru tématu bakalářské práce byla zvolena problematika dle vlastního zájmu. Základní přehled o problematice humanitární pomoci a ochraně obyvatelstva by měl mít každý občan a měl by především vědět, jak se případně zachovat při vzniku mimořádné události.

Práce bude členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části budeme seznámeni se základními pojmy, s formami humanitární pomoci, dále budou zmíněny vybrané humanitární a charitativní organizace, bude také vysvětleno, čím se zabývá ochrana obyvatelstva a v neposlední řadě bude definován integrovaný záchranný systém. Ke zpracování teoretické části budou použity zdroje získané především studiem odborné literatury, internetových zdrojů a právních norem. V části praktické bude probíhat dotazníkové šetření týkající se problematiky humanitární pomoci a ochrany obyvatelstva. Následně bude dotazníkové šetření vyhodnoceno.

1 TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část bakalářské práce se zabývá problematikou humanitární pomoci a to poskytováním a organizováním humanitární pomoci. Dále jsou v práci definovány formy humanitární pomoci a zásoby pro humanitární pomoc. Další větší kapitola pojednává o významných humanitárních/charitativních organizacích působících na území České republiky. V neposlední řadě se zaměříme na dvě kapitoly, které definují ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.

1.1 Humanitární pomoc

Podle Korecki a kol., (2015) humanitární pomoc (dále jen „HP“) představuje pomoc postižené populaci, kdy primárním úkolem je zachraňovat životy a zmírnit utrpení obyvatel, kteří se nacházejí v krizi postižených oblastech.

Baštecká a kol., (2005) vnímá HP jako projev sounáležitosti lidského rodu. Jejím cílem je pomoc lidem, kteří se ocitli v nesnázích, ohrožení života, nebo jimž jsou upírána základní lidská práva a svobody jak v míru, tak v období ozbrojených konfliktů. HP je souhrn opatření v materiální, duchovní, zdravotní, sociální a právní oblasti, která poskytují jednotlivci, skupiny, spolky, státní i nestátní organizace ve prospěch obyvatelstva postiženého následky mimořádných událostí (dále jen „MU“).

HP se uplatňuje v situacích, kdy je ohroženo velké množství lidí (hromadné neštěstí, rozsáhlé katastrofy) nebo které ohrožují mezinárodní mír a bezpečnost. *„Vyžaduje, aby jejím ohniskem byly potřeby obětí; aby tyto potřeby byly naplňovány způsobem, který nediskriminuje, a aby celý postup byl politicky nestranný a zůstal ideologicky neutrální“* (Baštecká a kol., 2005).

Hlavními zásadami HP jsou nezaujatost, nestrannost, nezávislost (na politice, náboženství atp.), tyto zásady jsou zakotveny v Chartě Spojených národů, která zavazuje k mezinárodní spolupráci při řešení problémů humanitární povahy (Baštecká a kol., 2005).

Neutralita znamená, že humanitární pomoc nesmí upřednostňovat žádnou stranu v ozbrojeném konfliktu nebo jiném sporu.

Nestrannost znamená, že humanitární pomoc musí být poskytována pouze na základě potřeby, bez diskriminace.

Nezávislost znamená autonomii humanitárních cílů od politických, hospodářských, vojenských nebo jiných cílů (European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, 2018).

Tyto zásady se odrážejí v mezinárodním právu, ale nakonec vyvozují svou sílu ze základního morálního principu lidstva, kdy se všechny lidské bytosti rodí svobodně a rovnocenně v důstojnosti a právech. Na základě tohoto principu se potvrzuje nadřazenost humanitárního imperativu: je třeba přijmout opatření k předcházení nebo zmírnění lidského utrpení způsobeného katastrofou nebo konfliktem (Sphere Project, 2011).

Právo na humanitární pomoc je nezbytným prvkem práva na život s důstojností. To zahrnuje právo na přiměřený standard životních podmínek, včetně přiměřeného jídla, vody, oblečení, přístřeší a požadavků pro dobré zdraví, které jsou výslovně zaručeny v mezinárodním právu. Každá taková pomoc je poskytována postiženým skupinám obyvatel nestranně, bez ohledu na jejich věk, pohlaví, rasu, etnickou skupinu, sexuální orientaci, jazyk, náboženství, zdravotní stav, národnost nebo politickou příslušnost (Sphere Project, 2011; European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, 2018).

Legislativně je oblast HP zajištěna v zákoně č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“) a o změně některých souvisejících zákonů, kde v § 7 a 8 je stanoven krajskému úřadu a obci úkol zabezpečovat nezbytnou dodávku k uspokojení základních životních potřeb na svém území (Korecki a kol., 2015).

1.1.1 Poskytování a přijímání humanitární pomoci

(1) „HP lze poskytovat a přijímat k uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva a k obnově území postižených mimořádnou událostí, formou věcných nebo finančních prostředků, služeb nebo speciálních prací“
(Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.).

(2) „HP je poskytována bezplatně orgány státní správy a orgány územních samosprávných celků, právníckými osobami, podnikajícími fyzickými osobami, nevládními organizacemi, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů, skupinami osob a jednotlivci na základě výzev nebo z vlastní iniciativy formou nabídek“
(Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.).

Poskytnutí pomoci nebo také lze říci provedení zásahu by mělo dopadnout tak, aby lidé (rodiny, obce), kterým se pomáhá, na tom nebyli po pomoci hůře než před ní. Pomoc by měla být patřičná, to znamená odpovídající potřebám, a zároveň účinná v jejich naplňování. Humanitární pracovníci se také snaží, aby byla kvalitní, tedy i spravedlivá (Baštecká a kol., 2005).

1.1.2 Organizování humanitární pomoci

(1) „Přehled nabídek a požadavků na HP vedou státní orgány, orgány územních samosprávných celků a humanitární organizace“ (Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.).

(2) „Sbírký pro HP konají humanitární organizace na základě aktuálních požadavků z postižených oblastí. HP z těchto sbírek je soustředována ve skladech organizačních složek státu; v konkrétním případě lze z důvodu účelnosti humanitární pomoc soustředit ve skladech humanitárních organizací“ (Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.).

(3) „Nakládání s humanitární pomocí od oznámení nabídky poskytovatelem po její výdej příjemci orgány státní správy, orgány územních samosprávných celků nebo humanitární organizace zajišťují tak, aby bylo vyloučeno její zneužití a zabráněno jejímu znehodnocení. Přitom se bezodkladně řeší místo určení, způsob doručení adresátům a výdej příjemcům humanitární pomoci“ (Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.).

Hasičský záchranný sbor (dále jen „HZS“) organizuje a koordinuje HP. V době, kdy není vyhlášen krizový stav, poskytuje obyvatelstvu postiženému MU základní HP v případě, kdy ji nemůže zajistit obec ve své působnosti a nacházejí-li se postižení v tíživé situaci. Obce s rozšířenou působností mohou využívat materiál HP, který je majetkem HZS příslušného kraje. Z tohoto materiálu jsou vytvořeny jednotné soupravy k okamžitému a následnému použití (Baštecká a kol., 2005).

1.1.3 Formy humanitární pomoci

Církevní, humanitární a charitativní organizace ve spolupráci se státní správou a samosprávou poskytují humanitární pomoc v rovině náboženské, psychologické, materiální a finanční (Kratochvílová, 2005).

Náboženská pomoc

Cílem náboženské pomoci je poskytování duchovní služby a náboženské posily člověku, který se nachází v MU nebo krizové situaci (dále jen „KS“). Provádí ji duchovní personál. Jedná se nejen o pomoc raněným a umírajícím, ale i o pomoc personálu, provádějícímu záchranné práce. Při poskytování náboženské pomoci je vhodné vytvořit vazby mezi státními, samosprávnými a církevními orgány a organizacemi (Kratochvílová, 2005).

Psychologická pomoc

Zajištění psychologické pomoci postiženému obyvatelstvu bylo dříve často zcela opomíjeno. V posledních letech je přikládán stále větší důraz na profesionální psychologickou pomoc jak pro postižené, záchranáře, tak i pro humanitární pracovníky. Psychosociální pomoc lidem zasaženým KS je souborem reakcí, činností a služeb, které navozují v době trvání KS a zvládání jejich důsledků. Psychologická pomoc vychází z předpokládaných a vyjádřených potřeb a hodnot zasažených obyvatel (Kratochvílová, 2005; Baštecká a kol., 2005).

Ve spolupráci Ekumenické rady církví, občanského sdružení ADRA, Generálního ředitelství HZS ČR MV a České asociace pracovníků linek důvěry byl realizován projekt psychosociální připravenosti na katastrofy. V první fázi byly vyškoleny dvě desítky duchovních; v kurzu získaly informace a znalosti z oblasti ochrany obyvatelstva dále bezpečnosti práce, ale především znalost krizové intervence a psychosociální pomoci obyvatelstvu postiženému MU. Vyškolením první skupiny se vytvořily předpoklady a základ pro vznik psychosociálního intervenčního týmu (Baštecká a kol., 2005).

Největší zdroj zranitelnosti a utrpení vyplývá ze složitých emociálních, sociálních, fyzických a duchovních následků katastrof. Mnohé z těchto účinků jsou velice běžné a bývají překonávány časem. Psychosociální pomoc by proto měla být poskytována soucitným způsobem, který podporuje důstojnost (Sphere Project, 2011).

Materiální pomoc

Materiální pomoc můžeme chápat jako poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen „ZaLP“). Přičemž za materiální pomoc lze považovat jak prostředky movité, tak i nemovité. Do této pomoci řadíme poskytování

ošacení, obuvi a hygienických potřeb. Věcné dary řadíme do sociální sféry. Hlavní nevýhodou poskytování materiální pomoci je její velký objem. Má-li být pomoc účinná, tak materiální věci, které mají být poskytnuty, musí být velkého rozsahu. Další nevýhodou je bezesporu časová náročnost přesunu materiálu na dané místo. Tímto vlivem může dojít ke vzniku rizika, že tato pomoc nebude včasná a proto se stane pomocí nepotřebnou. Mezi výhody pak můžeme zahrnout okamžité využití věcného daru a také možnost kontroly předání (Smetana, 2013).

Finanční pomoc

Finanční pomoc se dá považovat za nejčastější formu HP. Hlavní výhodou této pomoci je, že poskytovatel nemusí mít připravené sklady a zajišťovat sběrná místa, jako tomu je například u materiální pomoci. K rozmachu tohoto druhu pomoci došlo na základě velkých povodní, které zasáhly Moravu v roce 1997 a Čechy roku 2002. Finanční pomoc má mnoho forem poskytování. Nejčastější jsou sběrací listiny, pokladničky v místech určených k přijímání příspěvků, shromažďování příspěvků na předem určeném a vyhlášeném bankovním účtu nebo například prodejem předmětů. Mimo tyto formy je také velice známá forma sbírek (Smetana, 2013).

HP lze dělit také na **přímou a nepřímou pomoc**. Přímá pomoc je distribuce zboží a služeb face to face. Nepřímá pomoc představuje proces distribuce, kdy je kontakt s postiženou populací realizován prostřednictvím minimálně jednoho mezistupně a zahrnuje takové činnosti, jako je přeprava, úpravy a skladování zboží nebo nasazení humanitárních pracovníků (Korecki a kol., 2015).

Mezi **další formy** HP lze zařadit i záchranářskou pomoc (vyslání záchranářských týmů jako jsou hasičské, kynologické, speleologické, anebo báňské záchranné služby), poradenskou a technickou pomoc (vyslání specialistů nebo poskytnutí informací směřujících k zamezení ztrát na lidských životech nebo omezení materiálních škod). V praxi nalezneme nejčastěji kombinaci dvou a více forem HP (Baštecká a kol., 2005).

1.1.4 Zásoby pro humanitární pomoc

Správa státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) v souladu s § 12 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a změně některých

souvisejících zákonů vytvořila zásoby pro humanitární pomoc (dále jen „ZHP“). Tyto zásoby jsou součástí zajištění HP postiženým osobám a jsou poskytovány státem po vyhlášení KS, v souladu se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), na správním území zasaženém KS.

SSHR zajišťuje pořízení, skladování, ochraňování a přepravu ZHP k vyžadujícímu správnímu úřadu. O vydání ZHP rozhoduje předseda SSHR a to na základě požadavku hejtmána nebo starosty ORP. Za převzetí a přidělení těchto zásob fyzickým osobám vážně postižených KS a zamezení jejich zneužití odpovídá vyžadující správní úřad (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

ZHP jsou poskytovány postiženým osobám bezplatně. Jsou určeny pro první tři dny KS k zajištění nezbytných životních potřeb fyzických osob, které v důsledku KS zůstaly bez potřebných věcných prostředků nutných k přežití a které nebyly evakuovány (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

Humanitární balíček

Skladba ZHP je dána směrnicí předsedy SSHR a v současné době zahrnuje humanitární balíčky, přikrývky a spací pytle. Součástí humanitárního balíčku jsou vybrané základní komponenty a speciální prostředky (zdravotní sada, sada k přípravě pitné vody, sada na vaření, hygienická sada, osobní bezpečnostní sada) a dále 0,5 l pitné vody připravené k okamžité spotřebě, jednotlivé komponenty viz příloha 2-7. Přenosný plastový obal s bezpečnostním víkem je určen k uložení jednotlivých sad, ale současně slouží jako odměrná nádoba pro přípravu pitné vody (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

1.2 Humanitární organizace České republiky

Pomoc trpícím, lidem v nouzi nebo zasaženým živelními katastrofami spojuje všechny lidi celého světa, včetně České republiky. Na území ČR existují desítky charitativních a humanitárních organizací a nadací, které zprostředkovávají finanční, materiální, vzdělávací, osvětovou a duchovní pomoc jak doma, tak i v zahraničí (AHOJ! Česká republika, 2019).

V ČR je velké množství humanitárních organizací, k nejznámějším řadíme například Český červený kříž (dále jen „ČČK“) nebo člověka v tísni. Mezi organizace zřízené charitou nebo církevní organizací lze zařadit například organizaci ADRA nebo také Charita ČR. Organizace můžeme též třídit podle toho, kdo je jejich zřizovatelem, dalším

možným členěním je, na jaké úrovni pracují, což může být mezinárodní, regionální nebo národní úroveň. Dále je možné rozdělit podle toho, zda je či není zřizovaná státem. Pokud není státem zřízena, tak se organizace člení na církevní a necírkevní (Smetana, 2013).

1.2.1 Český červený kříž

Obrázek 1: Logo Českého červeného kříže

(zdroj: Český Červený kříž, 2019)

Základy světové organizace Červený kříž byly položeny na základě Rakousko-ruské války v roce 1850. Kdy tuto organizaci založil švýcarský občan Henri Dunant po bitvě u Solferina. Jeho snahou byla pomoc obětem válčících stran bez rozdílu příslušnosti. Na jeho počest získala nově vznikající organizace Červený kříž symbol červeného kříže v bílém poli – jedná se o barevně inverzní vyobrazení švýcarské vlajky (Kovařík, Smetana,

2006).

Působnost v rámci České republiky

Společnost ČČK je humanitární organizace, která působí na území celé České republiky. Je nedílnou součástí Mezinárodního Červeného kříže a řídí se základními principy červeného kříže a červeného půlměsíce. ČČK působí zejména v těchto oblastech – humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně výchovné (Český červený kříž, 2019).

ČČK plní následující úkoly:

- působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva a poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných MU,
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a mnohé další humanitární služby,
- působí jako uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby
- šíří též znalosti Ženevských úmluv,
- působí v oblasti zdravotně-výchovné a kooperuje s poskytovateli zdravotní péče (Český červený kříž, 2019).

Mezi zásady ČČK patří lidskost, nestrannost, neutralita, nezávislost, dobrovolnost, jednota a univerzálnost. Červený kříž na bílém poli je symbolem lidskosti. Znamená pomocný čin, který odpovídá tomu nejpůvodnějšímu, nejzákladnějšímu tajemství individuálního člověka, který zná špatné, ale i dobré a spoléhá na lásku uprostřed dvojznačného světa (Dunant, 2010).

Zahraniční pomoc Českého červeného kříže

- Nepál – zemětřesení – ČČK poskytl zdravotnický materiál a léčiva do zdravotnických zařízení v oblastech postižených katastrofou,
- Slovensko – ČČK poskytl příspěvek Slovenskému červenému kříži na vzdělávací programy v oblasti zdraví a hygieny pro děti a mládež,
- Ukrajina – občanská válka – ČČK poskytl materiální pomoc zdravotnickým jednotkám Ukrajinského červeného kříže působících v místech bojů (Český červený kříž, 2019).

1.2.2 Člověk v tísní

Obrázek 2: Logo Člověk v tísní

(zdroj: Člověk v tísní, 2013)

Organizace Člověk v tísní ČR pomáhá lidem v nouzi, a to jak ve válečných krizích nebo v oblastech zasažených přírodními katastrofami, tak i v místech, kde se lidé bez pomoci a podpory ostatních lidí neobejdou (Člověk v tísní Česká republika, 2013).

Humanitární a rozvojová společnost Člověk v tísní působí ve dvaceti dvou zemích světa a v patnácti z nich má dokonce své stále pobočky. Tato organizace navazuje na humanitární aktivity rozvojovými projekty tak, aby bylo možno předcházet budoucím krizím a aby se zmírily jejich negativní dopady (Člověk v tísní Česká republika, 2013).

Zahraniční pomoc Člověk v tísní

Ve světě se organizace Člověk v tísní zaměřuje na HP lidem ve válečných konfliktech, dále v oblastech zasažených přírodními katastrofami, nebo v místech, kde jsou dlouhodobé problémy s chudobou.

- Afghánistán – organizace Člověk v tísni zde působí od konce roku 2001. Jedná se o misi, která se zaměřuje nejen na humanitární oblast, ale především na dlouhodobé řešení problémů, které se týkají vzdělání a obživy.
- Ukrajina – Člověk v tísni na východě Ukrajiny poskytuje nejpotřebnějším okamžitou humanitární pomoc, jako je jídlo, přístřeší a voda (Člověk v tísni, 2013).

1.2.3 ADRA

Obrázek 3: Logo ADRA

(zdroj: ADRA, 2014)

ADRA (Adventist Development and Relief Agency) je mezinárodní humanitární organizací, která poskytuje pomoc lidem, kteří se nachází v nouzi. ADRA, o.p.s. Česká republika patří do mezinárodní sítě organizací ADRA, které působí ve více než 130 zemích světa. V České republice působí již od roku 1992 a koordinuje 11 dobrovolnických center, která pomáhají především seniorům, dětem a zdravotně postiženým osobám (ADRA, 2014).

Působnost v rámci České republiky

ADRA se věnuje také rozvojovému vzdělávání, které vede žáky, studenty i pedagogy k zájmu o globální témata, jako je migrace, ochrana životního prostředí, chudoba, odpovědná spotřeba, spravedlivý obchod, lidská práva a mnoho dalších (ADRA, 2014).

Tato organizace se také aktivně zapojuje do pomoci při povodních a jiných živelních katastrofách v České republice. Od roku 1999 se účastní výcviku na koordinaci sítě dobrovolníků, kteří jsou připraveni poskytovat psychosociální pomoc při MU a dále se zaměřuje také na osvětovou a preventivní činnost (Dostál, Koláček, 2014).

Zahraniční pomoc ADRY

ADRA poskytuje svoji pomoc lidem ve chvíli, kdy jsou postiženi nějakou přírodní katastrofou nebo válečným konfliktem.

Některé projekty ADRY:

- Etiopie – vybudování hygienických zařízení a sanitace pro jihosúdánské uprchlíky v oblasti Gamebella,
- Evropa – pomoc uprchlíkům,
- Nepál – podpora obnovy zdrojů obživy pro oběti zemětřesení (ADRA, 2004).

Komunitní intervenční psychosociální týmy

Členové komunitních intervenčních psychosociálních týmů (dále už jen „KIP“) fungují díky akreditovanému programu ministerstva vnitra „KIP týmy v České republice“. Navazují na práci složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) a spolupracují se zástupci obcí, s církvemi a mnoha dalšími pomáhajícími organizacemi (ADRA, 2014).

Cílem KIP týmů je doprovázet přímo zasažené, rodinné příslušníky, očitě svědky i pomáhající a poskytovat jim podporu při zvládání dopadů MU s důrazem na využití jejich vlastních sil, zdrojů a prostředků. Členové jsou dobrovolníci různých profesí a zaměření např. duchovní, sociální pracovníci, psychologové a další (ADRA, 2014).

KIP týmy vznikly na základě zkušeností z terénní práce po neštěstích, kdy se projevila zvýšená poptávka po lidech – dobrovolnících schopných a ochotných zareagovat na potřeby zasažených (ADRA, 2014).

1.2.4 Charita České republika

Obrázek 4: Logo Charita Česká republika

(zdroj: Charita Česká republika, 2016)

Charita České republiky je nestátní neziskovou organizací a je také součástí římskokatolické církve a nabízí pomoc lidem v nouzi u nás i v zahraničí. Funguje jako sdružení a ve své práci vychází z křesťanských principů. Každoročně provádí Tříkrálovou sbírku a organizuje řadu dalších vlastních projektů, mezi které patří národní potravinová sbírka, Symposium 2018, vojenský fond solidarity a projekt odstraňme dluhové pasti (Charita Česká republika, 2016).

Charita ČR organizuje pomoc lidem v tísní a sociální nouzi bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství nebo politické názory. Nepřímo pak také pomáhá lidem v nouzi i tím, že na jejich situaci upozorňuje a usiluje o zlepšení. Všichni

charitativní pracovníci i dobrovolníci se musí řídit etickým kodexem a mají buď vzdělání, nebo schopnosti odpovídající zákonným požadavkům (Charita Česká republika, 2016).

Zahraniční pomoc Charity

Charita ČR pomáhá v Africe, Asii, Evropě, Americe a na blízkém východě. Nabízí HP v případě náhlých katastrof a rozvojovou spolupráci (dlouhodobé projekty).

Její zaměření probíhá v oblastech:

- zdravotní a sociální služby,
- zajištění či podpora živobytí – zemědělství, podpora drobného podnikání,
- vzdělání,
- životní prostředí (Charita Česká republika, 2016).

1.2.5 Armáda spásy

Obrázek 5: Logo Armáda spásy

(zdroj: Armáda spásy, 2016)

Armáda spásy byla založena roku 1865. V současné době tato křesťanská organizace působí ve 127 zemích světa. V Československu započala Armáda spásy svoji činnost roku 1919, ale v roce 1950 byla tato činnost komunistickým režimem násilně ukončena (Armáda spásy, 2016).

K obnovení činnosti došlo v roce 1990, kdy se Armáda spásy v ČR zaregistrovala jako občanské sdružení. V současnosti působí v Praze, Brně, Ostravě, Karlových Varech a dalších větších městech (Armáda spásy, 2016).

Tato organizace poskytuje sociální, morální a duchovní podporu lidem všech věkových kategorií a to na základě křesťanských principů. Cílovou skupinou jsou lidé, kteří se ocitli v obtížné životní situaci, ale také ti, kteří hledají jakoukoliv duchovní pomoc či oporu. Armáda spásy poskytuje sociální zařízení ve svých komunitních centrech, kde provozuje více než 60 registrovaných sociálních služeb. Tyto služby využije každý den přes tisíc znevýhodněných osob (Armáda spásy, 2016).

Zahraníční pomoc Armády spásy

Armáda spásy dává k dispozici své zdroje na odstraňování následků katastrof a spolupracuje vždy v místě neštěstí s krizovým štábem tak, aby pomoc byla maximálně efektivní (Armáda spásy, 2016).

- Haiti – zemětřesení 2010 – důstojník české Armády spásy řídil uprchlický tábor pro 10000 lidí po dobu 3 měsíců,
- Japonsko – tsunami 2011 – česká Armáda spásy zorganizovala veřejnou sbírku a výtěžek sbírky byl odeslán japonské Armádě spásy, která v oblasti města Sendai pomohla zprovoznit např. základní školu,
- Nepál – zemětřesení 2015 – česká Armáda spásy vyslala jednoho ze svých důstojníků, který se zapojil do Mezinárodního pohotovostního týmu, poskytující HP přímo na místě (Armáda spásy, 2016).

1.2.6 Maltézská pomoc

Obrázek 6: Logo Maltézská pomoc

(zdroj: Maltézská pomoc, 2016)

Maltézská pomoc je nestátní neziskovou organizací, která byla zřízena českým Velkopřevorstvím Suverénního řádu maltézských rytířů. Tato organizace poskytuje sociální služby a realizuje dobrovolnické projekty. Cílem této organizace je pomoci trpícím a potřebným v duchu křesťanské lásky. Výsledkem činnosti Maltézské pomoci je pomoc osobám v začlenění se do života společnosti v rámci fyzických a psychických možností jedince (Maltézská pomoc, 2016).

Maltézská pomoc pomáhá rodinám s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí, opuštěné staré lidi upoutané na lůžko, mládež, nemocné, vozíčkáře, děti z dětských domovů a lidi bez domova a mnohé další potřebné (Maltézská pomoc, 2016).

Další renomované humanitární organizace a nadace:

Bílý kruh bezpečí – pomáhá obětem trestné činnosti

Fond ohrožených dětí – jehož hlavním cílem je poskytovat veškerou možnou pomoc týraným dětem. (Fond provozuje také tzv. Klokánky, které dětem namísto ústavní

výchovy nabízejí přechodnou rodinnou péči na dobu, než se mohou vrátit zpět do svého rodiny nebo než je pro ně nalezena trvalá náhradní rodinná péče).

Sdružení Linka bezpečí – je určeno dětem a mladým lidem, kteří se ocitli v KS, stejně jako jejich rodičům, kteří si s chováním a výchovou potomků nevědí rady.

Nadace Charty 77 – Konto bariéry vzniklo už v roce 1978 jako nadace na pomoc československým disidentům. Dnes je jejím hlavním projektem Konto Bariéry, na které občané i firmy finančně přispívají, aby pomohli handicapovaným lidem (AHOJ! Česká republika, 2019).

1.3 Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva představuje plnění úkolů civilní ochrany, kam patří zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku (Zákon č. 239/2000 Sb.), schéma vztahu ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany viz příloha 1.

Civilní ochrana a civilní obrana

Podle Panocha (1997) je civilní ochrana nedílnou součástí obrany a ochrany České republiky. Pod pojmem civilní ochrana lze chápat souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace negativních dopadů možných MU a KS na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

Civilní obrana je definovaná jako „*plnění některých nebo všech zde uvedených humanitárních úkolů, jejichž cílem je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a také vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití*“ (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

1.3.1 Základní úkoly ochrany obyvatelstva

Základním cílem ochrany obyvatelstva je eliminace nebo maximální snížení následků MU na životech a zdraví osob a jejich majetku (Mika a kol., 2012).

Tento cíl lze realizovat plněním základních úkolů a základních opatření. Jedná se o nastolení takového stavu, kdy je obyvatelstvo nejen odolné vůči MU, ale zároveň je i schopné se podílet na odstraňování jejich následků (Mika a kol., 2012).

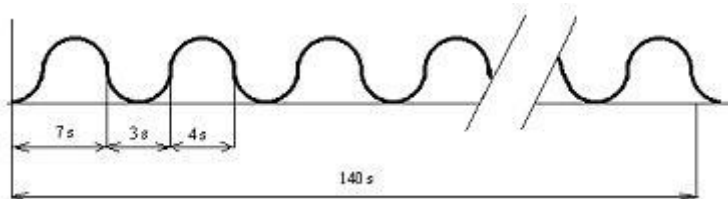
Varování

V zájmu každého vyspělého státu je vytvářet si podmínky ke snížení následků MU, které mohou kdykoliv ohrozit životy, zdraví a majetek obyvatelstva. Jedním ze základních a důležitých opatření je včas varovat obyvatelstvo před hrozícím nebezpečím (Martínek a kol., 2003).

Obyvatelé, kteří se nacházejí v rizikových prostorech, mohou po včasném obdržení varovné informace přijmout opatření, která mohou zachránit jejich životy a zdraví a co nejvíce snížit dopady MU na jejich majetek. Jedním ze základních úkolů ochrany obyvatelstva je tedy zabezpečit včasné varování před potenciálním nebezpečím (Baštecká a kol., 2005).

Všeobecná výstraha

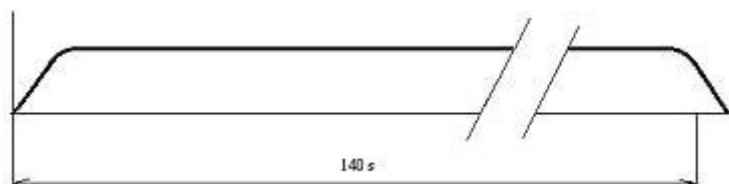
Všeobecná výstraha je signál, který je vyhlášován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin, lze jej vyhlásit třikrát za sebou v přibližně třiminutových intervalech. Po jeho zaznění bude následovat tísňová informace z hromadných informačních prostředků, díky kterým bude obyvatelstvo vyrozuměno o jakou hrozící nebo vzniklou MU se jedná. Všeobecná výstraha je jediným signálem varování obyvatelstva v celé ČR (Firebrno, 2014).

Všeobecná výstraha
(zdroj: Firebrno, 2014)

Zkouška sirén

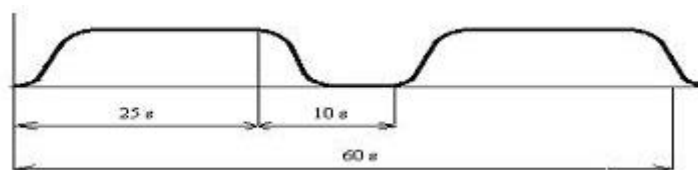
Jde o nepřerušovaný tón sirény trvající 140 vteřin. Pokud se jedná o elektronickou sirénu nebo místní rozhlas, který je zapojen do systému varování, bude vysílaná verbální informace znít: „Zkouška sirén, zkouška sirén, zkoušek sirén. Právě proběhla zkouška sirén,„. Zkouška sirén se pravidelně provádí každou první středu v měsíci ve dvanáct hodin (Firebrno, 2014).

Zkouška sirén
(zdroj: Firebrno, 2014)

Požární poplach

Tento poplach slouží ke svolávání jednotek požární ochrany a není varovným signálem pro obyvatelstvo. Vyhlašuje se jednou přerušným tónem sirény během jedné minuty a nebo, jde-li o elektronickou sirénu, napodobením hlasu trubky troubící tón „HÓ-ŘÍ“, „HO-ŘÍ“ také po dobu jedné minuty (Firebrno, 2014).

Požární poplach
(zdroj: Firebrno, 2014)

Ukrytí obyvatelstva

Podle Hyláka a Pivovarníka (2016) ukrytí obyvatelstva lze charakterizovat jako využití úkrytů civilní ochrany a jiných vhodných prostorů, které se stavebními a jinými doplňkovými úpravami přizpůsobují k ochraně obyvatelstva.

Panocha (1997) uvádí, že ukrytí obyvatelstva je jednou z hlavních forem kolektivní ochrany při vzniku vážných mimořádných situací. Je zabezpečeno ve stálých úkrytech budovaných v míru investičním způsobem jako dvouúčelové stavby např. kina, garáže, supermarkety, velkokapacitní sklady. V hlavním městě Praze se pro ukrytí obyvatelstva využívá i dopravní síť metra.

K ukrytí obyvatelstva se využívají:

- stálé úkryty
- improvizované úkryty

Za stálé úkryty se považují vybudované ochranné stavby k ukrytí obyvatelstva zejména za válečného stavu. V současné době je na území ČR přes 5000 stálých úkrytů. Z hlediska malého počtu úkrytových míst a nerovnoměrného rozdělení se doporučuje využívat přirozené ochranné vlastnosti staveb, tzv. improvizované úkryty (Martínek a kol., 2003).

Za improvizované ukrytí považujeme využití přirozených ochranných vlastností staveb s případným provedením úprav zamezujících průnik nebezpečných látek. Při úniku nebezpečných chemických látek není vhodné se ukrývat ve sklepních a jiných podzemních prostorech. Je nutné zůstat v co nejvyšších patrech, v místnosti odvrácené od místa úniku nebezpečné látky a pokusit se místnost utěsnit - zavřít okna a dveře, oblepit je lepicí páskou, vypnout ventilaci apod. (MV-GŘ, HZS ČR, 2015).

Evakuace

Zahrnuje souhrn materiálních, organizačních a technických opatření pro zabezpečení organizovaného přemístění obyvatelstva z území ohroženého MU. Evakuaci lze vyhlásit v případech, kdy již nelze účinnou ochranu zabezpečit jiným způsobem, vyhlášení provádí státní orgány nebo orgány místní samosprávy (Panocha, 1997).

Evakuace představuje velmi účinné ochranné opatření. K jejímu provedení jsou připraveny evakuační plány, podle nichž se uskutečňuje evakuace osob do předem stanovených a připravených prostor. Nezbytné pokyny k přípravě a zahájení samotné evakuace jsou vysílány rozhlasem a televizí. Místní pokyny lze vydávat místním rozhlasem nebo jinými prostředky, například rádiovými vozy (Mika a kol., 2012).

Individuální ochrana

Individuální ochrana představuje soubor opatření pro ochranu jednotlivců, které mají za úkol snížit následky MU na obyvatelstvo (Panocha, 1997).

Podle Hyláka a Pivovarníka (2016) se jedná o souhrn organizačních, operačních, ekonomických, materiálních a dalších opatření, jejichž cílem je zabránit v nejvyšší možné míře nežádoucím účinkům radioaktivních a otravných látek. Tato ochrana se realizuje zabezpečením veškerého obyvatelstva vhodnými prostředky individuální ochrany.

Prostředky individuální ochrany

K bezprostřední ochraně před toxickými účinky nebezpečných látek se lze chránit použitím improvizovaných prostředků pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla.

Základní princip improvizované ochrany představuje využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla. Při použití této ochrany je nezbytné dbát na následující zásady:

- celý povrch musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté,
- všechny ochranné prostředky je nutno co nejlépe utěsnit,
- k dosažení vyšších ochranných účinků kombinovat více ochranných prostředků nebo použít oděvu v několika vrstvách (HZS, 2014).

Nouzové přežití

Podle Miky a kol., (2012) je jedním z hlavních úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva zabezpečit opatření nouzového přežití obyvatelstva postiženého MU nebo KS, která vyžaduje provedení ZaLP.

Nouzové přežití představuje souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady MU a KS na zdraví a životy postiženého obyvatelstva (HZS, 2014).

Plán nouzového přežití obyvatelstva obsahuje:

- nouzové ubytování,
- nouzové zásobování potravinami,
- nouzové zásobování pitnou vodou,
- nouzové základní služby obyvatelstvu,
- nouzové dodávky energií,
- organizování HP,
- rozdělení odpovědnosti za provedení opatření pro nouzové přežití obyvatelstva (HZS, 2014).

Při nouzovém přežití je nejdůležitější zabezpečit nouzové ubytování a to zajištěním prostorů a objektů. Základním prostředkem je využití předem vytipovaných smluvně zajištěných stálých objektů, které jsou součástí havarijních plánů. Zařízení pro nouzové stravování a ubytování je zřizováno pro zajištění základních životních a hygienických podmínek evakuovaných osob a je určeno ke krátkodobému či dlouhodobému ubytování postiženého obyvatelstva (Mika a kol., 2012).

1.4 Integrovaný záchranný systém

IZS byl vytvořen z potřeby společného postupu různých subjektů při ZaLP, zejména těch rozsáhlých. Lze jej považovat za základní prostředek pro řešení nepříznivých dopadů a následků MU. Je to účelový, profesní, územně budovaný systém záchranných, pohotovostních, odborných a zvláštních služeb, orgánů i fyzických osob. Nejedná se o instituci, nýbrž o spolupracující součinnostní systém (Panocha, 1997; Baštecká a kol., 2005).

1.4.1 Základní složky IZS

- Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "hasičský záchranný sbor"), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“) je jedním z nosných článků IZS. K jeho základním úkolům patří chránit životy a zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými MU a KS. Hasičské záchranné sbory disponují potřebnou technikou, záchrannými prostředky a speciálně připravenými příslušníky. Tyto 3 aspekty tvoří prvosledové složky záchranného systému (HZS, 2018; Panocha 1997).

HZS ČR se podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky, a to plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených

právními předpisy. Základním právním předpisem, kterým se HZS ČR řídí je zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) (HZS, 2018).

Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) je podle zákona č. 374/2000 Sb. definovaná jako, zdravotní služba, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče (dále jen „PNP“) a to osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života (Zákon č. 374/2011 Sb.). PNP je péče o postižené přímo na místě vzniku úrazu nebo náhlého onemocnění a během jejich dopravy k dalšímu odbornému ošetření a při předání do zdravotnického zařízení. PNP je poskytována při stavech, které bezprostředně ohrožují životy postiženého, mohou vést k prohlubování chorobných změn, k náhlé smrti nebo mohou způsobit bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé chorobné změny (Zdravotnická záchranná služba jihočeského kraje, 2011).

ZZS, tvoří po stránce organizační síť ZZS krajů, které jsou příspěvkovými organizacemi a jsou zřizovány na základě tzv. zřizovacích listin, vydaných jednotlivými kraji. Statutárním orgánem ZZS je ředitel organizace, který je zároveň jmenován a odvoláván Radou kraje. Struktura ZZS - ředitelství, krajská zdravotnická operační střediska (KZOS), výjezdové skupiny, pracoviště krizové připravenosti, vzdělávací a výcvikové středisko (ZZS Jihočeského kraje, 2011; ZZS Královehradeckého kraje, 2017).

Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen „PČR“) je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který je zřízený na základě zákona České národní rady ze dne 21. června 1991. PČR má za úkol sloužit veřejnosti. Mezi nejdůležitější úkoly tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru patří chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky (Policie ČR, 2018; Zákon č. 273/2008 Sb.).

PČR je řízena ministerstvem vnitra. Struktura PČR sestává z policejního prezidia, útvarů s celostátní působností, krajských ředitelství policie a útvarů zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje celkem 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody jsou shodné s územními obvody 14 krajů České republiky (Policie ČR, 2018).

1.4.2 Ostatní složky

„Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k ZaLP. Ostatní složky IZS poskytují při ZaLP plánovanou pomoc na vyžádání“ (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Na základě zákona č. 239/2000 Sb. o IZS, má velitel zásahu při provádění ZaLP rozsáhlé pravomoci. Může omezit nebo zakázat vstup osob na místo zásahu, dále například nařídit evakuaci osob nebo stanovit jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí. Velitel zásahu může též dle zákona vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. Firmy a občané jsou ze zákona povinni tuto žádost o pomoc při řešení MU vyslyšet. Konkrétní práva a povinnosti právnických a fyzických osob při MU stanoví zákon č. 239/2000 Sb., o IZS (§21, 23, 25 Zákon č. 239/2000 Sb.).

2 CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA

V této bakalářské práci byl stanoven základní cíl práce posoudit a zhodnotit informovanost vybraných subjektů v oblasti využití humanitární pomoci pro mimořádné události.

Díky dotazníkovému šetření se zvolenými subjekty – příslušníky IZS, studenty středních škol a obyvatelstvem žijícím na Třebíčsku bude zjištěna jejich informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci a základních otázek ochrany obyvatelstva. Analýza této problematiky, získaná na základě dotazníků, může sloužit jako podklad pro zajištění dostatečné informovanosti vybraných subjektů žijících ve zkoumané oblasti.

2.1 Výzkumná otázka

Ke zpracování tohoto cíle byly zformulované výzkumné otázky:

Výzkumná otázka č. 1 - Jaké informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci dosahují vybrané subjekty na Třebíčsku?

Výzkumná otázka č. 2 - Dosahují složky IZS alespoň 75% úspěšnosti?

3 OPERACIONALIZACE

Základní pojmy používané v této bakalářské práci vyplývají převážně z odborné literatury a terminologického slovníku ministerstva vnitra ČR.

Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Krizová situace je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při níž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Koordinací postupu složek IZS (→ základní složky IZS, ostatní složky IZS) při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti.

Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky a rizika působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí.

Záchranné práce jsou činnosti sloužící k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Humanitární pomoc je činnost vládních i nevládních orgánů a organizací, dobročinných spolků a jednotlivců konaná ve prospěch obyvatelstva určitého regionu, postiženého krizovou situací. V mezinárodním měřítku, pak i pomoc obyvatelstvu regionů na území jiného státu, strádajícího v důsledku vnitřních či mezinárodních konfliktů.

Region Třebíčsko je oblast okolo města Třebíče, většina obcí na Třebíčsku je dnes součástí okresu Třebíč a menší část z nich též Mikroregionu Třebíčsko. V celé oblasti žije přibližně 59 500 obyvatel. Největším městem této oblasti je Třebíč, podle něhož nese tento region své jméno. V celém regionu je celkem 67 obcí a měst (Region Třebíčsko, 2019).

4 METODIKA

Ke zpracování teoretické části bakalářské práce byly použity příslušné zákony, právní předpisy, odborná literatura a ostatní informační zdroje, které se týkají oblasti poskytování humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. Pro praktickou část této bakalářské práce byl zvolen kvalitativní výzkum, tedy pomocí dotazníkového šetření. Dotazníky byly anonymní a byly zaměřené na příslušníky IZS, studenty SŠ a obyvatelstvo žijící na Třebíčsku, a to v souvislosti ověřit jejich znalosti v oblasti poskytování humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému.

Dotazník, který je přiložen v příloze 8, byl vytvořen na základě teoretické části bakalářské práce a byl rozdělen na 4 části, 3 odborné části a 1 obecnou část. První část byla vytvořena otázkami obecnými, kde byli respondenti dotazováni na 4 otázky. Druhá část se zabývala oblastí humanitární pomoci, kde bylo respondentům položeno 8 otázek. Třetí část se zabývala oblastí ochrany obyvatelstva, kde respondentům byly položeny 4 otázky. Poslední čtvrtá část byla orientovaná na otázky týkající se integrovaného záchranného systému a v této části byly respondentům položeny 2 otázky. Dotazník byl vytvořen formou testu, kde 3 otázky byly otevřené a zbylé otázky z odborných částí měly vždy po 3 možných odpovědích, z nichž vždy byla správná pouze jedna. Některé otázky z druhé odborné části dotazníkového šetření: „Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace?“ nebo „Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc (dále jen ZHP)?“ nebo „Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny? Jedná se o otázky, které by měly respondenty uvést do zkoumané problematiky. Ze třetí odborné části, z problematiky ochrany obyvatelstva to byly tyto otázky: „Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha?“ nebo „Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór?“ „Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana?“ Otázky, které byly vybrané z ochrany obyvatelstva patří mezi základní otázky týkající se této problematiky, správně zareagovat na tyto události a zvukové podmínky je velice důležité, neboť se jedná mnohdy o život ohrožující situace. Z poslední 4. části neboli z oblasti integrovaného záchranného systému to byly tyto otázky: „Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání?“ nebo „Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé?“ Znalost základních složek IZS a jejich telefonních čísel je velmi důležitá.

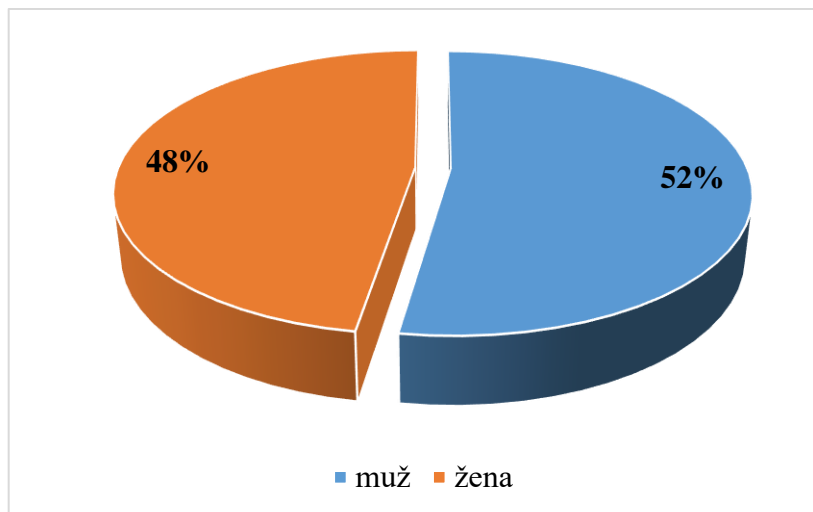
Znalost těchto pojmů je velice zásadní, neboť se s nimi, i s případnými situacemi můžeme setkat kdykoliv během našeho běžného života.

U jednotlivých kategorií bude vytvořen náhodný výběr jednotlivých subjektů. Dotazníkové šetření bude probíhat kontaktní formou.

5 VÝSLEDKY

U výsledků dotazníkového šetření byly v rámci grafů uvedeny pouze správné odpovědi. Dotazníkové šetření probíhalo kontaktní formou pomocí tištěného dotazníku a respondenti byli dotazováni v měsících únoru a březnu 2019.

5.1 Výsledky dotazníkové šetření pomocí grafů

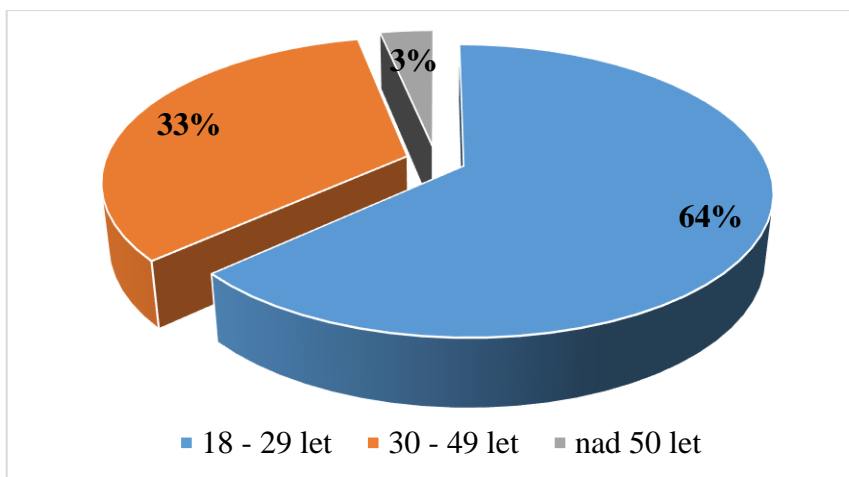

Obrázek 7: Uved'te pohlaví (k otázce č. 1)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 7, který se vztahuje k otázce č. 1, znázorňuje odpovědi respondentů, kterých odpovědělo celkem 120 (100 %).

Otázka zněla „Uved'te pohlaví“, přičemž odpovědělo 63 mužů tj. 52 % a 57 žen tj. 48 %.

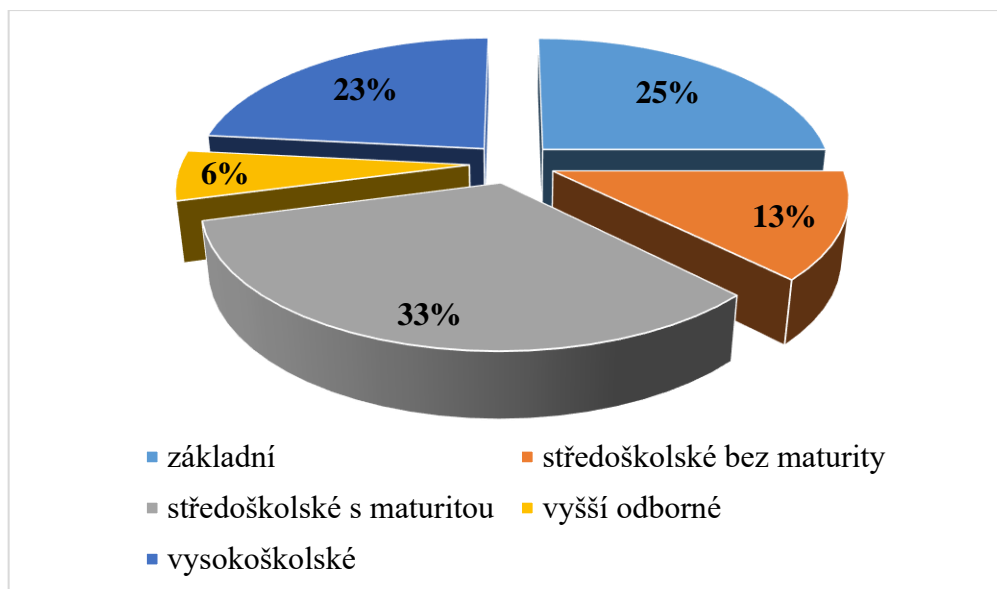

Obrázek 8: Uveďte Váš věk (k otázce č. 2)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 8, který se vztahuje k otázce č. 2, znázorňuje odpovědi respondentů, kterých odpovědělo celkem 120 (100 %).

Otázka zněla „Uveďte Váš věk“, přičemž ve věku 18–29 let odpovědělo 76 respondentů tj. 64 %, ve věku 30–49 let odpovědělo 40 dotazovaných tj. 33 % a nad 50 let odpověděli 4 dotazovaní tj. 3 %.

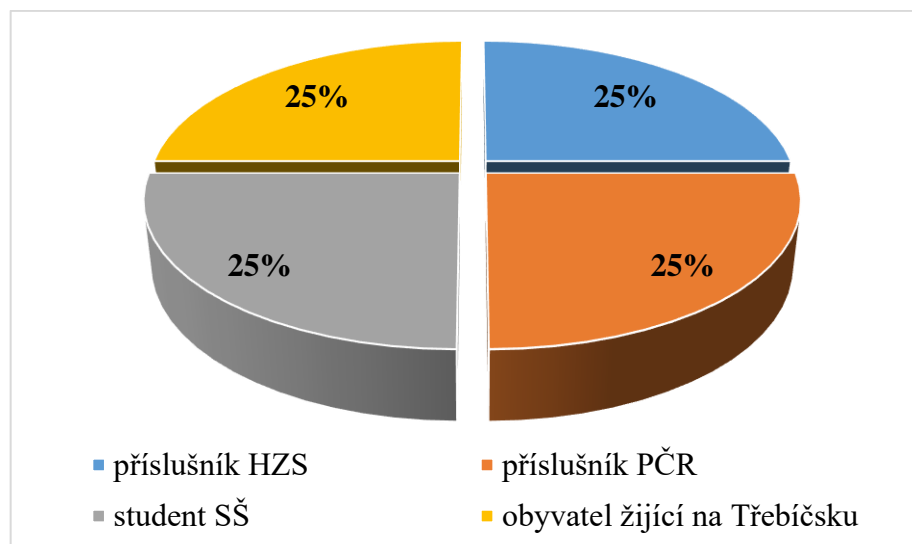

Obrázek 9: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (k otázce č. 3)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 9, který se vztahuje k otázce č. 3, znázorňuje odpovědi respondentů, kterých odpovědělo celkem 120 (100 %).

Otázka zněla „*Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*“, u této otázky respondenti vybírali z 5 možných variant: *a) základní* (tuto možnost zvolilo 30 dotazovaných tj. 25 %); *b) středoškolské bez maturity* (tuto možnost zvolilo 15 dotázaných tj. 13 %); *c) středoškolské s maturitou* (tuto možnost označilo 40 dotázaných tj. 33 %); *d) vyšší odborné* (tuto možnost zvolilo 7 respondentů tj. 6 %); *e) vysokoškolské* (tuto možnost označilo 28 respondentů tj. 23 %).

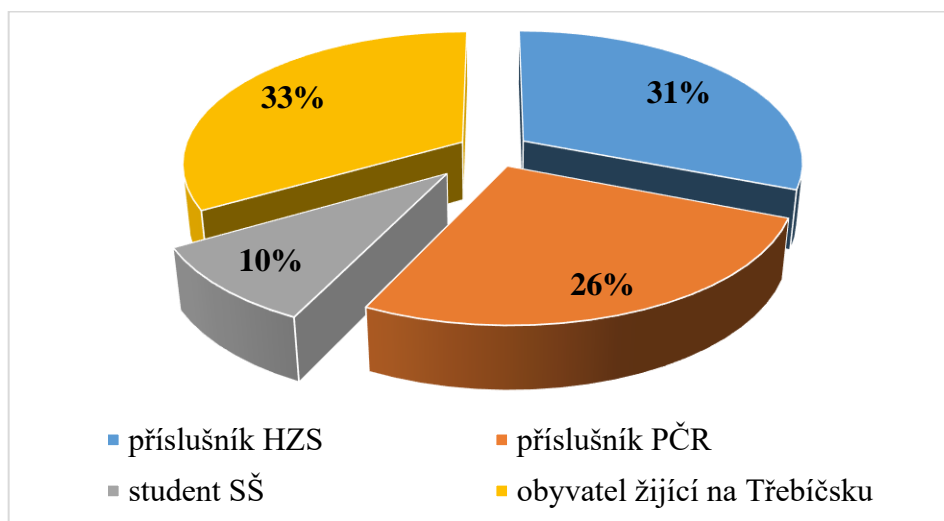
Obrázek 10: Do které skupiny patříte? (k otázce č. 4)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 10, který se vztahuje k otázce č. 4, znázorňuje odpovědi respondentů, kterých odpovědělo celkem 120 (100 %).

Otázka zněla „Do které skupiny patříte?“, u této otázky respondenti vybírali ze 4 možných variant: *a) příslušník HZS* (tuto možnost zvolilo 30 respondentů, tj. 25 %); *b) příslušník PČR* (tuto možnost zvolilo 30 respondentů, tj. 25 %); *c) student SŠ* (tuto možnost zvolilo 30 respondentů, tj. 25 %); *d) obyvatel žijící na Třebíčsku* (tuto možnost zvolilo 30 respondentů, tj. 25 %).

V další části grafického znázornění se budeme zabývat v jednotlivých kategoriích jenom správnými odpověďmi na proběhlé dotazníkové šetření.

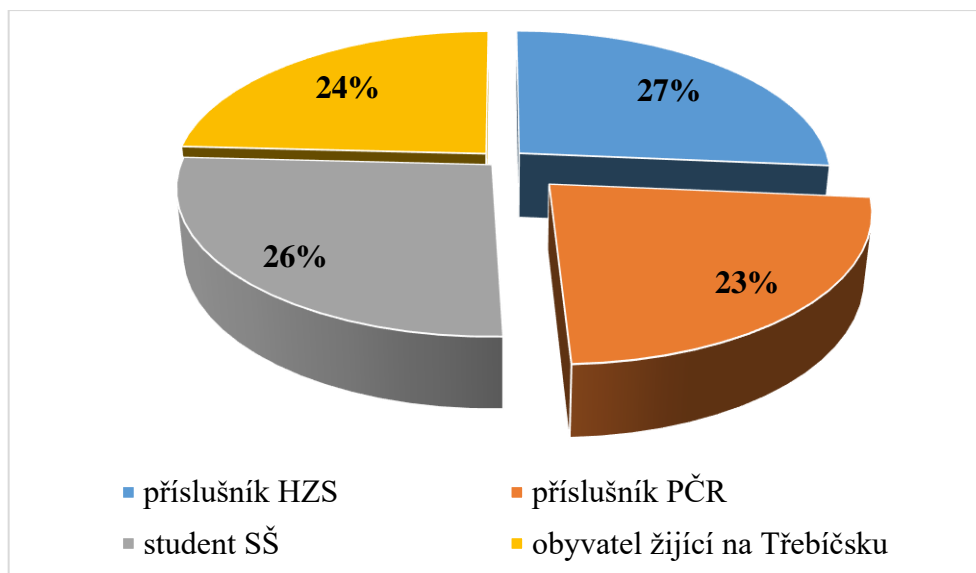

Obrázek 11: Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace? (k otázce č. 5)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 11, který se vztahuje k otázce č. 5, znázorňuje odpovědi respondentů, kterých správně dokázalo odpovědět 42 osob ze 120, tj. 35 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace?“, kdy u této otázky respondenti neměli na výběr z žádných možných odpovědí. Respondentů ze skupiny příslušníků HZS dokázalo správně odpovědět 13, tj. 31 %, příslušníků PČR správně odpovědělo 11, tj. 26 %, studenti SŠ správně odpověděli 4, tj. 10 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 14, tj. 33 %.

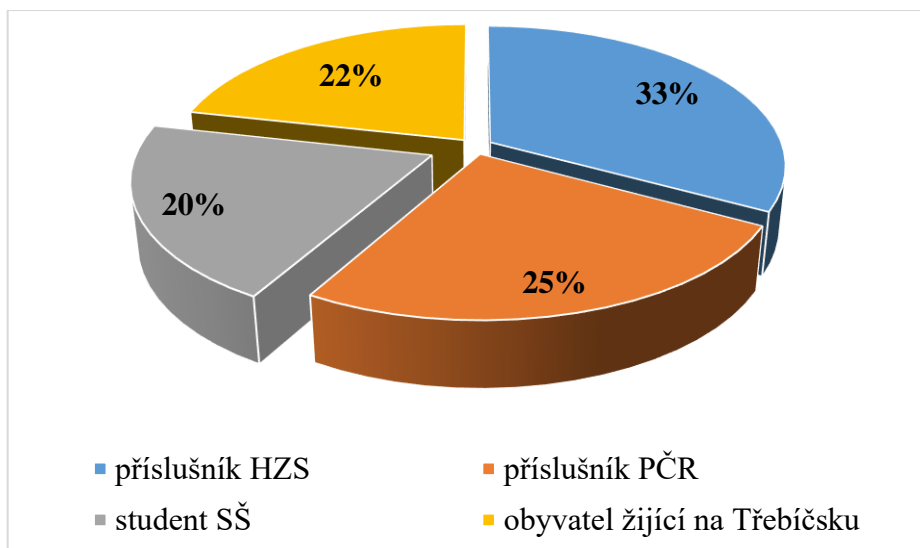
Obrázek 12: Které tvrzení o humanitární pomoci není pravdivé? (k otázce č. 6)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 12, který se vztahuje k otázce č. 6, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět ve vybraných kategoriích, těchto respondentů bylo 91 osob ze 120 tj. 75,8 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Které tvrzení o humanitární pomoci není pravdivé?“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: *a) je to pomoc postižené populaci, kdy primárním úkolem je zachraňovat životy a zmírnit utrpení obyvatel, kteří se nacházejí v krizi postižených oblastech; b) je to pomoc, která se poskytuje pouze tělesně postiženým osobám; c) je to pomoc lidem, kteří se ocitli v nesnázích, ohrožení života nebo jímž jsou upírána základní lidská práva a svobody jak v míru, tak v období ozbrojených konfliktů.*

Správnou odpovědí byla možnost b) je to pomoc, která se poskytuje pouze tělesně postiženým osobám. Na tuto otázku správně odpovědělo 24 příslušníků HZS, tj. 27 %; 21 příslušníků PČR, tj. 23 %; 24 studentů SŠ, tj. 26 % a 22 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 24 %.

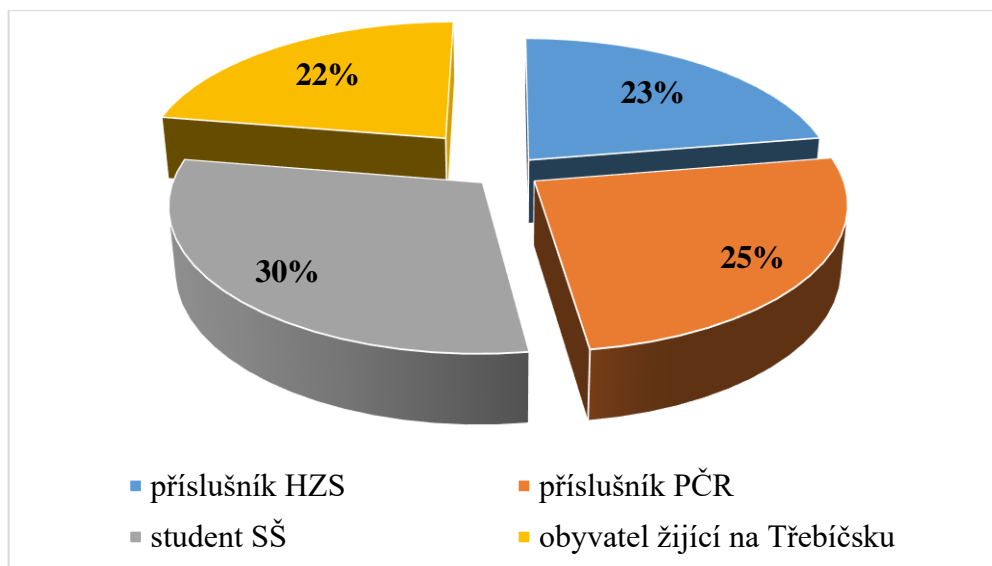
Obrázek 13: Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc? (k otázce č. 7)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 13, který se vztahuje k otázce č. 7, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 79 osob ze 120, tj. 66 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc?“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: a) *Vláda ČR*; b) *jednotlivá ministerstva*; c) *Správa státních hmotných rezerv (SSHR)*.

Správnou odpovědí byla možnost c) *Správa státních hmotných rezerv (SSHR)*. Na tuto otázku správně odpovědělo 26 příslušníků HZS, tj. 33 %; 20 příslušníků PČR, tj. 25 %; 16 studentů SŠ, tj. 20 % a 17 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 22 %.

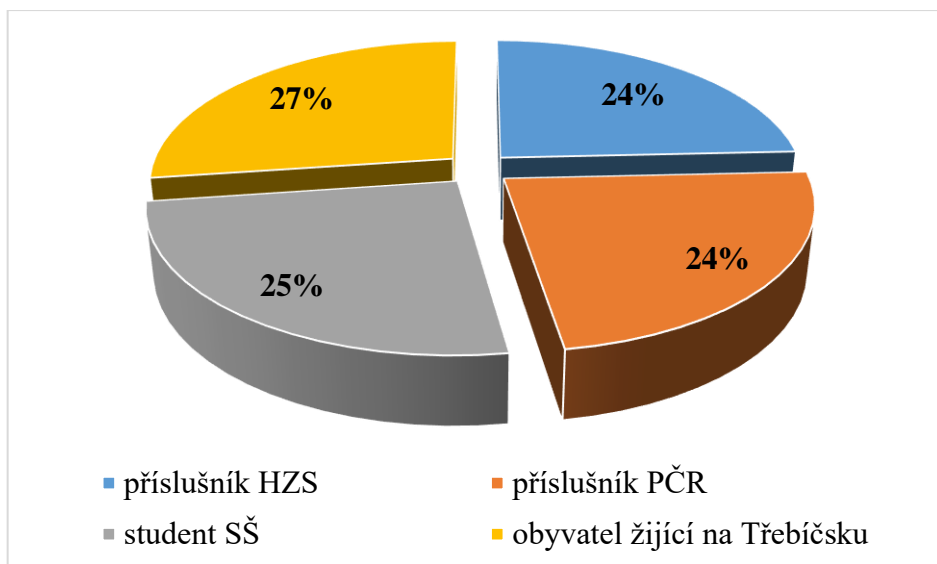
Obrázek 14: Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny? (k otázce č. 8)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 14, který se vztahuje k otázce č. 8, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 67 osob ze 120, tj. 55 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny?“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: a) pro 1 den; b) pro 3 dny; c) pro 5 dní.

Správnou odpovědí byla možnost b) pro 3 dny. Na tuto otázku správně odpovědělo 15 příslušníků HZS, tj. 23 %; 17 příslušníků PČR, tj. 25 %; 20 studentů SŠ, tj. 30 % a 15 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 22 %.

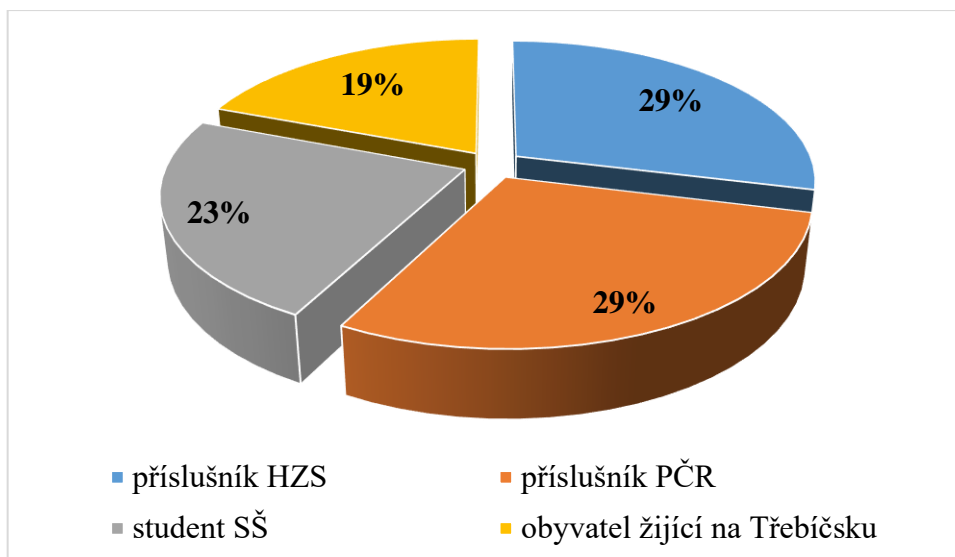
Obrázek 15: Po přidělení ZHP, která osoba není oprávněna přidělit ZHP postiženým osobám tak, aby nedošlo k jejich zneužití? (k otázce č. 9)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 15, který se vztahuje k otázce č. 9, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 103 osob ze 120, tj. 86 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Po přidělení ZHP, která osoba není oprávněna přidělit ZHP postiženým osobám tak, aby nedošlo k jejich zneužití?“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: a) hejtman; b) starosta obce s rozšířenou působností (starosta ORP), starosta pověřené obce; c) občan obce.

Správnou odpovědí byla možnost c) občan obce. Na tuto otázku správně odpovědělo 25 příslušníků HZS, tj. 24 %; 24 příslušníků PČR, tj. 24 %; 26 studentů SŠ, tj. 25 % a 28 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 27 %.

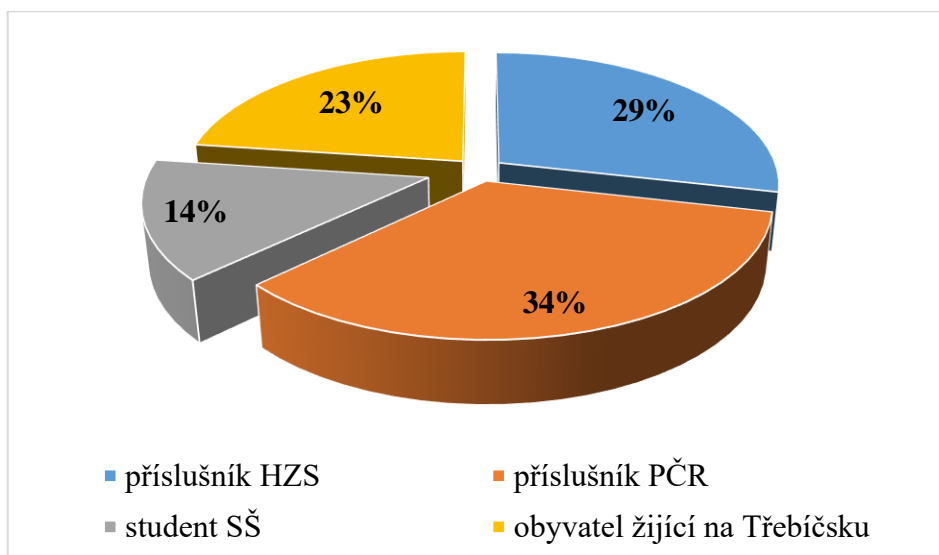
Obrázek 16: Kdo organizuje a koordinuje poskytnutí humanitární pomoci v době, kdy není vyhlášen krizový stav? (k otázce č. 10)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 16, který se vztahuje k otázce č. 10, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 52 osob ze 120, tj. 43 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Kdo organizuje a koordinuje poskytnutí humanitární pomoci v době, kdy není vyhlášen krizový stav?“ kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: a) HZS (*hasičský záchranný sbor*); b) hejtman, starosta ORP, starosta pověřené obce; c) městská policie.

Správnou odpovědí byla možnost a) HZS (*hasičský záchranný sbor*). Na tuto otázku správně odpovědělo 15 příslušníků HZS, tj. 29 %; 15 příslušníků PČR, tj. 29 %; 12 studentů SŠ, tj. 23 % a 10 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 19 %.

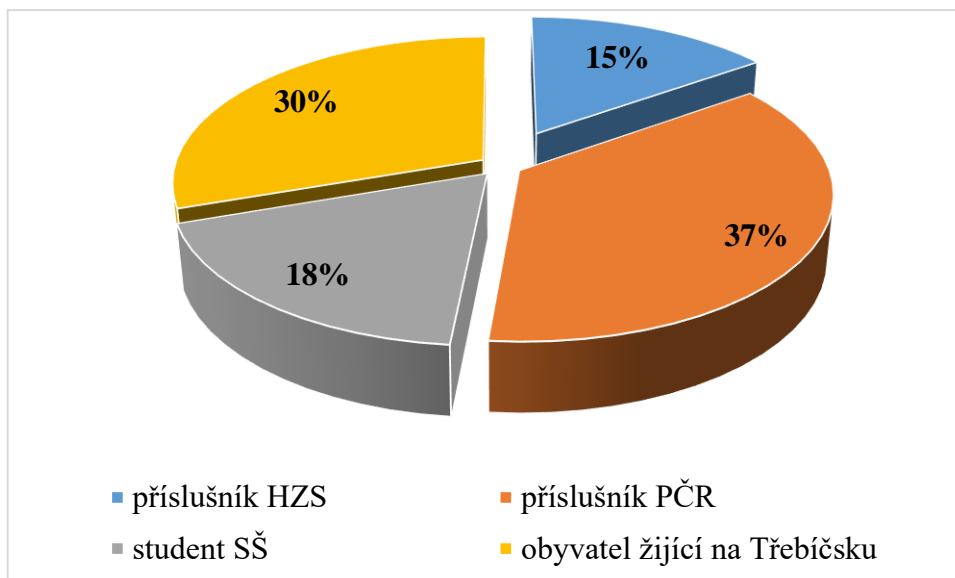
Obrázek 17: Která z níže uvedených forem se neuplatňuje při poskytování humanitární pomoci? (k otázce č. 11)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 17, který se vztahuje k otázce č. 11, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 35 osob ze 120, tj. 29 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Která z níže uvedených forem se neuplatňuje při poskytování humanitární pomoci?“ kdy respondenti mohli volit ze 4 možných odpovědí: a) přátelská pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc; b) náboženská (duchovní) pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc; c) přímá a nepřímá pomoc, náboženská (duchovní) pomoc, materiální pomoc.

Správnou odpovědí byla možnost a) *přátelská pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc*. Na tuto otázku správně odpovědělo 10 příslušníků HZS, tj. 29 %; 12 příslušníků PČR, tj. 34 %; 5 studentů SŠ, tj. 14 % a 8 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 23 %.

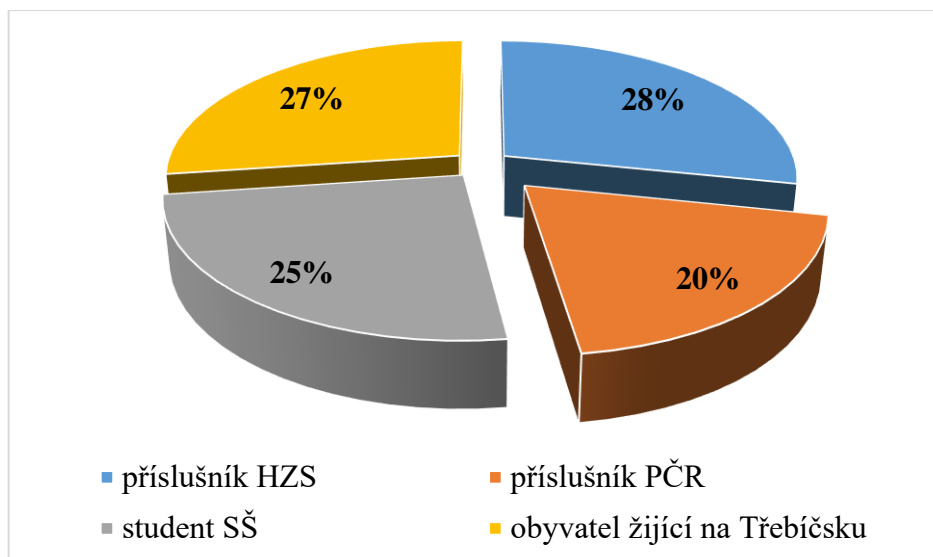

Obrázek 18: Dokázali byste odhadnout, co obsahuje balíček humanitární pomoci? Alespoň 2 komponenty. (k otázce č. 12)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 18, který se vztahuje k otázce č. 12, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 33 osob ze 120, tj. 29 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Dokázali byste odhadnout, co obsahuje balíček humanitární pomoci? Alespoň 2 komponenty.“ kdy u této otázky respondenti neměli na výběr z žádných možných odpovědí. Respondentů ze skupiny příslušníků HZS dokázalo správně odpovědět 5 dotazovaných, tj. 15 %, příslušníků PČR správně odpovědělo 12, tj. 37 %, studentů SŠ správně odpovědělo 6, tj. 18 % a obyvatelů žijících na Třebíčsku 10, tj. 30 %.

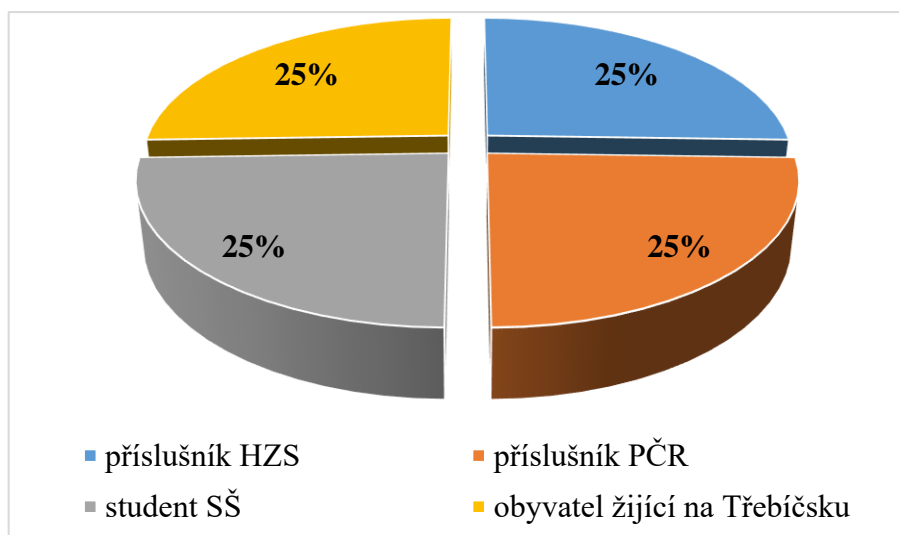
Obrázek 19: Vyberte správné tvrzení o Zkoušce sirén. (k otázce č. 13)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 19, který se vztahuje k otázce č. 13, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 92 osob ze 120, tj. 77 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „*Vyberte správné tvrzení o Zkoušce sirén.*“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: *a) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a slouží ke svolání HZS ; b) je tón, který je přerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí vždy první středu v měsíci ve 12 hodin; c) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí zpravidla první středu v měsíci ve 12 hodin.*

Správnou odpovědí byla možnost c) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí zpravidla první středu v měsíci ve 12 hodin. Na tuto otázku správně odpovědělo 26 příslušníků HZS, tj. 28 %; 18 příslušníků PČR, tj. 20 %; 23 studentů SŠ, tj. 25 % a 25 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 27 %.

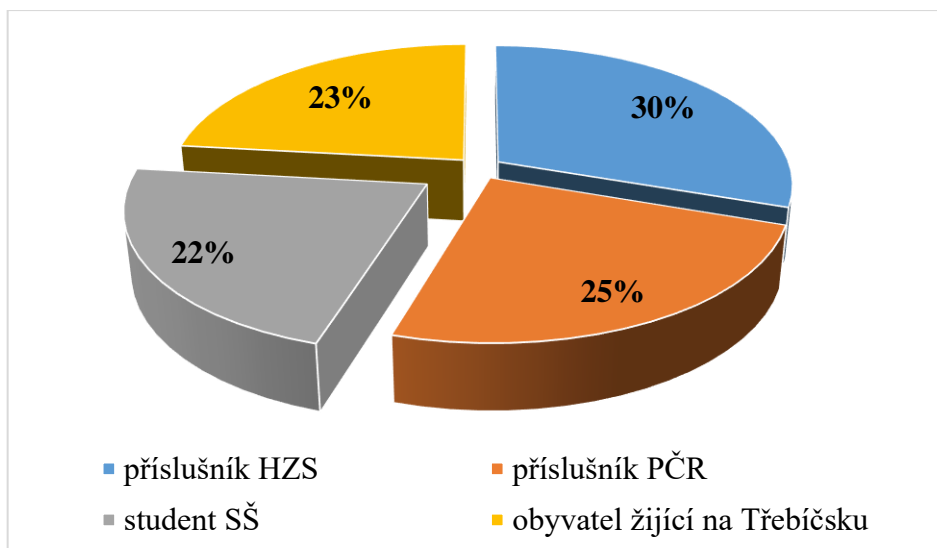
Obrázek 20: Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha? (k otázce č. 14)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 20, který se vztahuje k otázce č. 14, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 106 osob ze 120, tj. 88 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha?“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: *a) ihned nasednu do automobilu a odjedu co nejdále; b) ukryji se v domě, zapnu rádio nebo televizi a budu se řídit pokyny odpovědných orgánů; c) vyjdu z domu a budu se snažit zjistit, k čemu došlo.*

Správnou odpovědí byla možnost b) ukryji se v domě, zapnu rádio nebo televizi a budu se řídit pokyny odpovědných orgánů. Na tuto otázku správně odpovědělo 27 příslušníků HZS, tj. 25 %; 26 příslušníků PČR, tj. 25 %; 26 studentů SŠ, tj. 25 % a 27 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 25 %.

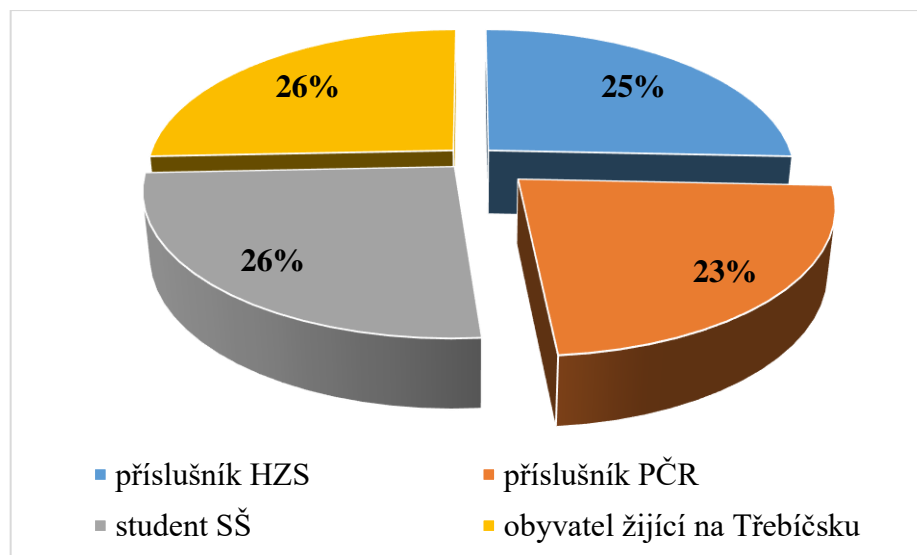
Obrázek 21: Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór? (k otázce č. 15)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 21, který se vztahuje k otázce č. 15, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 86 osob ze 120, tj. 72 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „*Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór?*“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: a) *protože amoniak je lehčí než vzduch, nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory, u chlóru by tomu bylo naopak, protože chlór je těžší než vzduch, k úkrytu bychom zvolili nejvyšší možná patra v budově (kromě půdních prostor)*; b) *oba tyto plyny jsou lehčí než vzduch proto nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory*; c) *k úniku těchto látek dojít nemůže, neboť se nejedná o látky běžně v průmyslu dostupné*.

Správnou odpovědí byla možnost a) protože amoniak je lehčí než vzduch, nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory, u chlóru by tomu bylo naopak, protože chlór je těžší než vzduch, k úkrytu bychom zvolili nejvyšší možná patra v budově (kromě půdních prostor). Na tuto otázku správně odpovědělo 26 příslušníků HZS, tj. 30 %; 21 příslušníků PČR, tj. 25 %; 19 studentů SŠ, tj. 22 % a 20 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 23 %.

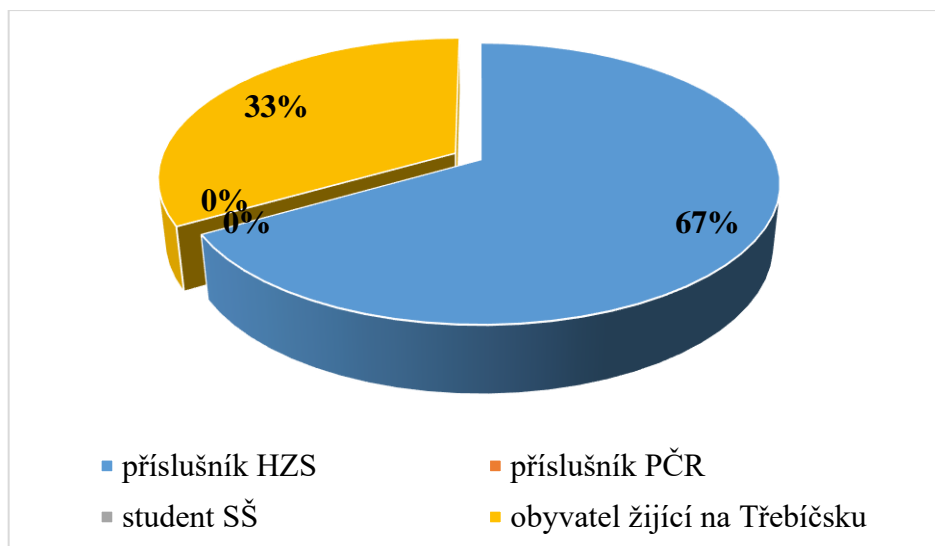
Obrázek 22: Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana? (k otázce č. 16)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 21, který se vztahuje k otázce č. 15, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 113 osob ze 120, tj. 94 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „*Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana?*“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: *a) použití ochranných prostředků (filtračních a izolačních přístrojů); b) použití jodové profylaxe (tablet jodidu draselného); c) využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla.*

Správnou odpovědí byla možnost c) využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla. Na tuto otázku správně odpovědělo 29 příslušníků HZS, tj. 25 %; 26 příslušníků PČR, tj. 23 %; 29 studentů SŠ, tj. 26 % a 29 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 26 %.

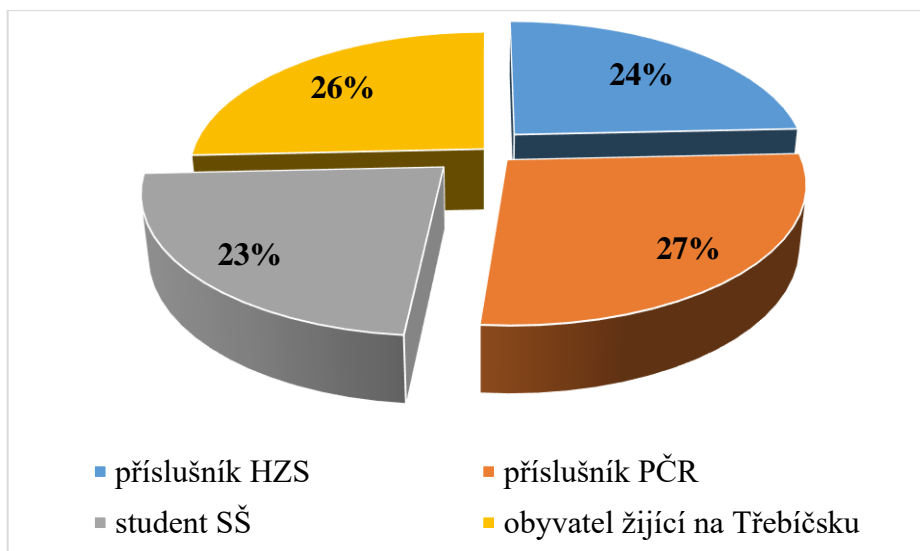

Obrázek 23: Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání? (k otázce č. 17)

(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 23, který se vztahuje k otázce č. 17, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů byli 3 osoby ze 120, tj. 2,5 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání?“ kdy u této otázky respondenti neměli na výběr z žádných možných odpovědí. Respondentů ze skupiny příslušníků HZS dokázali správně odpovědět 2 dotazovaní, tj. 67 %, příslušníků PČR správně odpovědělo 0, tj. 0 %, studentů SŠ správně odpovědělo 0, tj. 0 % a obyvatelů žijících na Třebíčsku 1, tj. 33 %.

Obrázek 24: Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé? (k otázce č. 18)

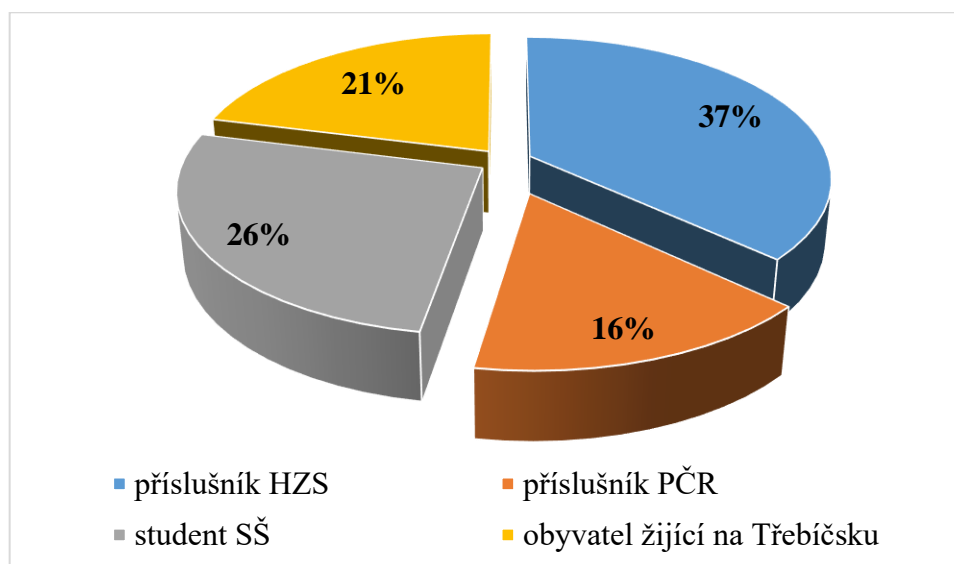
(zdroj: vlastní výzkum)

Obrázek 24, který se vztahuje k otázce č. 18, znázorňuje odpovědi respondentů, kteří dokázali správně odpovědět, těchto respondentů bylo 70 osob ze 120, tj. 58 % ze 100 %, a to ze všech dotazovaných skupin.

Otázka zněla „*Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé?*“, kdy respondenti mohli volit ze 3 možných odpovědí: *a) jedná se o evropské číslo tísňového volání, díky kterému se dovoláme pomoci ve všech členských státech EU; b) linku 112 mohou využít i osoby, které nehovoří česky a to díky jazykové vybavenosti operátorů; c) volajícího nelze identifikovat v případě, že volal z mobilního telefonu bez simkarty.*

Správnou odpovědí byla možnost c) volajícího nelze identifikovat v případě, že volal z mobilního telefonu bez simkarty. Na tuto otázku správně odpovědělo 17 příslušníků HZS, tj. 24 %; 19 příslušníků PČR, tj. 27 %; 16 studentů SŠ, tj. 23 % a 18 obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 26 %.

5.2 Shrnutí úspěšnosti dotazníkového šetření

Obrázek 25: Shrnutí úspěšnosti dotazníkového šetření

(zdroj: vlastní výzkum)

V tomto posledním závěrečném grafu je shrnuta celková úspěšnost vybraných dotazovaných subjektů. V rámci výzkumných otázek byla stanovena hranice úspěšnosti na 75 %, proto je tato hranice použita. Jako správně zodpovězené otázky jsou brány pouze takové, na jejichž správnosti se vždy podílelo více než 75 % respondentů. V dotazníku bylo obsaženo celkem 14 otázek testových a 4 otázky informativního charakteru. Ze všech 4 dotazovaných skupin dokázali respondenti v jednotlivých skupinách celkem dosáhnout hranice 75 % jen v 19 z 56 otázek.

Tabulka 1: Vyjádření procentuální úspěšnosti

	HZS	PCR	SŠ	obyvatelé žijící na Třebíčsku
1. otázka	13 (43 %)	11 (37 %)	4 (13 %)	14 (47 %)
2. otázka	24 (80 %)	21 (70 %)	24 (80 %)	22 (73 %)
3. otázka	26 (86 %)	20 (67 %)	16 (53 %)	17 (57 %)
4. otázka	15 (50 %)	17 (57 %)	20 (67 %)	15 (50 %)
5. otázka	25 (83 %)	24 (80 %)	26 (87 %)	28 (93 %)
6. otázka	15 (50 %)	15 (50 %)	12 (40 %)	10 (34 %)
7. otázka	10 (33 %)	12 (40 %)	5 (17 %)	8 (27 %)
8. otázka	5 (17 %)	12 (40 %)	6 (20 %)	10 (33 %)
9. otázka	26 (87 %)	18 (60 %)	23 (77 %)	25 (83 %)
10. otázka	27 (90 %)	26 (87 %)	26 (87 %)	27 (90 %)
11. otázka	26 (87 %)	21 (70 %)	19 (63 %)	20 (67 %)
12. otázka	29 (97 %)	26 (86 %)	29 (97 %)	29 (97 %)
13. otázka	2 (7 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (3 %)
14. otázka	17 (57 %)	19 (64 %)	16 (53 %)	18 (60 %)
Průměrná úspěšnost	62%	58%	54%	58%

(zdroj: vlastní výzkum)

Tabulka vyjadřuje počty správných odpovědí na jednotlivé otázky, v závorkách jsou uvedena procentuální vyjádření správnosti.

6 DISKUZE

Cílem dotazníkového šetření v bakalářské práci bylo posoudit a zhodnotit informovanost vybraných subjektů v oblasti využití humanitární pomoci pro mimořádné události. V rámci zkoumání dosaženého cíle byly stanoveny dvě výzkumné otázky: Jaké informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci dosahují vybrané subjekty na Třebíčsku? Dosahují složky IZS alespoň 75% úspěšnosti?

V rámci vyhodnocení dotazníkového šetření bylo zjištěno, že ani jedna z dotazovaných skupin nesplnila hranici pomyslných 75 %, proto musíme konstatovat, že odpověď na druhou otázku je – složky IZS nedosáhly potřebné úspěšnosti.

Tato hranice byla stanovaná převážně pro dotazované členy IZS, proto je poměrně zarážející, jakých výsledků právě oni dosáhli. Byl zde stanoven jistý předpoklad, že jako příslušníci základní složky IZS budou z hlediska informovanosti na dostatečné úrovni, bohužel se tak nestalo, a tento fakt je velice neuspokojivý. U studentů a laické veřejnosti byla očekávána průměrná znalost této problematiky, tudíž se pohybujeme někde okolo 50 %, avšak právě tyto dvě skupiny respondentů se v mnoha otázkách velice blízce přibližovaly úspěšnosti respondentů z řad složek IZS. Tuto skutečnost je třeba hodnotit velice kladně.

Dotazníkové šetření, jak už bylo zmíněno v metodické části, bylo rozděleno na čtyři skupiny otázek. První sada čtyř otázek byla obecná, další část byla věnována problematice humanitární pomoci, tato část obsahovala sedm otázek. Následovala část, která se zabývala ochranou obyvatelstva a obsahovala čtyři otázky a jako poslední byla skupina tří otázek zaměřená na základní orientaci týkající se integrovaného záchranného systému.

Otázka č. 1 zněla: „*Uved'te pohlaví*“ na této otázce se podílelo 63 mužů, tj. 52 % a 57 žen, tj. 48 %. Poměr dotazovaných mužů a žen je téměř stejný. Otázka č. 2 zněla: „*Uved'te Váš věk*“, kde byly následně stanoveny 3 škály: 18 – 29 let, v této kategorii odpovídalo nejvíce respondentů tj. 76, což činí 64 %, další byla kategorie 30 – 49 let, ve které se na dotazníkovém šetření podílelo 40 dotazovaných tj. 33 % a poslední byla kategorie nad 50 let, kde odpovídalo nejméně dotazovaných a to 4 respondenti tj. 3 %. Jak je již z těchto čísel patrné, první kategorie obsahuje nejvíce respondentů a to díky studentům SŠ podílejících se na výzkumu/dotazníkovém šetření. Otázka č. 3 byla zaměřena na zjištění dosaženého vzdělání a přesné znění otázky bylo: „*Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*“ Na základě této otázky bylo zjištěno, že se na dotazníkovém šetření podílelo z řad dotazovaných se základním vzděláním 30 respondentů, tj. 25 %, se středoškolským

vzděláním bez maturity tomu bylo u 15 dotazovaných, tj. 13 %, se středoškolským vzděláním, s maturitou tomu bylo u největšího počtu 40 dotazovaných tj. 33 %, u vyššího odborného vzdělání bylo 7 dotazovaných tj. 6 % a jako poslední se nabízela a možnost vysokoškolského vzdělání, kterou zvolilo 28 respondentů tj. 23 %. Na otázku č. 4, která zněla „*Do které skupiny patříte?*“ odpovědělo 30 příslušníků HZS tj. 25 %, 30 příslušníků PČR tj. 25 %, dále to bylo 30 studentů tj. 25 % a 30 respondentů ze skupiny obyvatel žijících na Třebíčsku, tj. 25 %. Po otázkách obecných následovaly otázky zaměřené na informovanost z hlediska humanitární pomoci. Otázka č. 5 byla otázkou otevřenou a její přesné znění bylo následující „*Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace?*“ mezi humanitární/charitativní organizace řadíme organizace – Český červený kříž, Člověk v tísni ČR, ADRA, Charita ČR, Armáda spásy, Maltéžská pomoc, Lékaři bez hranic. Na tuto otázku dokázalo správně odpovědět 13 příslušníků HZS, tj. 31 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 11 respondentů tj. 26 %, studenti SŠ správně odpověděli pouze 4 respondenti tj. 10 % a obyvatel žijících na Třebíčsku dokázalo správně odpovědět nejvíce, celkem 14 dotazovaných tj. 33 %. Jak je z výsledků patrné, tato otázka dala respondentům velice zabrat a odpovídá tomu i její úspěšnost. Velice smutný je výsledek středoškolských studentů, v rámci jejich rozhledu bylo předpokládáno, že by mohli mít znalost právě u této otázky větší. Otázka č. 6 zněla „*Které tvrzení o humanitární pomoci není pravdivé?*“ správnou odpovědí byla možnost b) je to pomoc, která se poskytuje pouze tělesně postiženým osobám. Příslušníkům z řad HZS se podařilo správně odpovědět 24 respondentům tj. 27 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 21 respondentů tj. 23 % dotazovaných, u studentů SŠ to bylo srovnatelné s HZS, čili 24 respondentů odpovědělo správně tj. 26 % dotazovaných, obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 22 respondentů tj. 24 % dotazovaných. Tato otázka byla pro respondenty otázkou jednodušší a uváděla naše dotazované do problematiky týkající se humanitární pomoci. Otázka č. 7 zněla „*Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc (dále jen ZHP)?*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost c) Správa státních hmotných rezerv (SSHR), na tuto otázku dokázalo správně odpovědět 26 příslušníků HZS tj. 33 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 20 respondentů tj. 25 % dotazovaných, studentů SŠ správně odpovědělo 16 tj. 20 % dotazovaných a z obyvatel žijících na Třebíčsku to bylo 17 respondentů tj. 22 % dotazovaných. Hezkého výsledku u této otázky bylo dosaženo příslušníky HZS, oproti tomu příslušníci PČR dosáhli znatelně nižšího výsledku, přičemž tato otázka by se dala považovat za otázku klíčovou

týkající se problematiky humanitární pomoci. Otázka č. 8 zněla „*Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny?*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost b) pro 3 dny, na tuto otázku se správně podařilo odpovědět 15 příslušníkům HZS tj. 23 % dotazovaných, příslušníkům PČR se podařilo správně odpovědět 17 respondentům tj. 25 % dotazovaných, studentům SŠ se podařilo správně odpovědět 20 respondentům tj. 30 % a obyvatelům žijícím na Třebíčsku to bylo 15 osob tj. 22 %. Jak je patrné z této otázky, nejlepšího výsledku dosáhli studenti SŠ a následně to byli příslušníci PČR. Tato otázka byla zvolena pro představu, jak si laická veřejnost dokáže představit, že by mohla být tato pomoc dlouhá. Otázka č. 9 zněla „*Po přidělení ZHP, která osoba není oprávněna přidělit ZHP postiženým osobám tak, aby nedošlo k jejich zneužití?*“ správnou možností na tuto otázku byla možnost c) občan obce. Na tuto otázku správně odpovědělo 25 příslušníků HZS tj. 24 % dotazovaných, dále to bylo 24 příslušníků PČR tj. 24 % dotazovaných, studentů SŠ správně odpovědělo 26 tj. 25 % a obyvatel žijících na Třebíčsku to bylo 28 tj. 27 %. Z výsledků této otázky je patrné, že najít správnou odpověď nebylo pro respondenty nic obtížného a z nabízených možností byla správná odpověď téměř jednoznačná. Otázka č. 10 zněla „*Kdo organizuje a koordinuje poskytnutí humanitární pomoci v době, kdy není vyhlášen krizový stav?*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost a) HZS (hasičský záchranný sbor). Na tuto otázku správně odpovědělo 15 příslušníků HZS tj. 29 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo také 15 respondentů tj. 29 %, studentů SŠ dokázalo správně odpovědět 12 respondentů tj. 23 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 10 tj. 19 %. Výsledek této otázky byl poněkud zarážející, především co se týkalo správných odpovědí příslušníků z řad HZS, je jednoznačné, že příslušníci HZS nemají o těchto činnostech, které by koordinovali a organizovali v případě vzniku MU, velkou znalost. Další otázka č. 11 zněla „*Která z níže uvedených forem se neuplatňuje při poskytování humanitární pomoci?*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost a) přátelská pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc. Na tuto otázku dokázalo správně odpovědět 10 příslušníků HZS tj. 29 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 12 tj. 34 % dotazovaných, studentů SŠ správně odpovědělo pouze 5 respondentů tj. 14 % a ze skupiny obyvatel žijících na Třebíčsku to bylo 8 respondentů tj. 23 %. Správná odpověď u této otázky byla pouze jediná, která mezi formy, jež se uplatňují při poskytování humanitární pomoci nepatří, do jisté míry touto otázkou byla testována pozornost a logické uvažování respondentů. Poslední dvanáctá, otázka v dotazníkovém šetření zabývající se problematikou humanitární

pomoci byla opět otevřenou otázkou, přičemž otázka měla toto znění „*Dokázali byste odhadnout, co obsahuje balíček humanitární pomoci?*“ Alespoň 2 komponenty“ balíček humanitární pomoci se skládá z těchto sad: sada na vaření, zdravotní sada, sada pro přípravu pitné vody hygienická sada, osobní bezpečnostní sada, jednotlivé komponenty z těchto sad jsou uvedené v přílohách č. 3-7. Příslušníků HZS správně odpovědělo 5 respondentů tj. 15 % dotazovaných, příslušníků PČR to bylo 12 respondentů, tj. 37 %, studentů SŠ správně odpovědělo 6 respondentů, tj. 18 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 10 respondentů, tj. 30 %. Výsledky této otázky jsou opět vzhledem k odpovědím příslušníků IZS velice neuspokojivé. Nemít alespoň základní povědomí, ze kterých komponentů se tento balíček skládá, který je poskytován v případě MU, je poněkud zarážející. V rámci dotazníkového šetření po oblasti otázek týkajících se humanitární pomoci následovaly otázky týkající se ochrany obyvatelstva. Otázka č. 13 měla následující znění „*Vyberte správné tvrzení o Zkoušce sirén.*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost c) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí zpravidla první středu v měsíci ve 12 hodin. Na tuto otázku správně odpovědělo 26 příslušníků HZS, tj. 28 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 18 respondentů tj. 20 % dotazovaných, studentů SŠ správně odpovědělo 23 respondentů, tj. 25 % dotazovaných, obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 25 tj. 27 %. U této otázky byla u příslušníků IZS očekávaná správnost 100%. Bohužel se tak nestalo, je velice smutné, že takovouto základní věc nemají policisté ČR a příslušníci HZS dostatečně vštípenou, když se opakuje každý měsíc. Nýbrž znalost těchto tónů je v jejich oblasti velmi zavádějící. Další otázka č. 14 zněla „*Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha?*“ správnou možností na tuto otázku byla možnost b) ukryji se v domě, zapnu rádio nebo televizi a bude se řídit pokyny odpovědných orgánů. Na tuto otázku správně odpovědělo 27 příslušníků HZS tj. 25 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 26 respondentů tj. 25 %, studentů SŠ správně odpovědělo 26 respondentů tj. 25 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 27 respondentů, tj. 25 %. Počet správných odpovědí na tuto otázku byl v rámci všech dotazovaných skupin téměř srovnatelný. Je velice pozitivní, že velká většina dotazovaných by se v situaci, kdy by se rozezněl tón Všeobecná výstraha, zachovali správně. Otázka č. 15 zněla „*Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór?*“ správnou odpovědí na tuto otázku byla možnost a) protože amoniak je lehčí než vzduch, nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory, u chlóru by tomu bylo naopak, protože chlór je těžší

než vzduch, k úkrytu bychom zvolili nejvyšší možná patra v budově (kromě půdních prostor). Na tuto otázku dokázalo správně odpovědět 26 příslušníků HZS, tj. 30 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 21 respondentů tj. 25 %, studentů SŠ správně odpovědělo 19 respondentů tj. 22 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 20 respondentů tj. 23 %. V případě úniku těchto látek je velice důležité vědět jak si počínat, neboť k jejich úniku může snadno dojít, protože se jedná o látky běžně v průmyslu používané. Je velmi důležité, že nadpoloviční většina respondentů by při úniku těchto látek vyhledala správné ukrytí. Poslední, otázka č. 16, která uzavírá oblast otázek týkajících se ochrany obyvatelstva, měla následující znění „*Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana?*“ Správná odpověď na tuto otázku byla ukryta pod možností c) využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla. Na tuto otázku dokázalo správně odpovědět 29 příslušníků HZS, tj. 25 % dotazovaných, příslušníků PČR správně odpovědělo 26 respondentů tj. 23 %, studentů SŠ správně odpovědělo 29 respondentů, tj. 26 % a obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpovědělo 29 respondentů, tj. 26 %. Výsledek této otázky vypovídá o tom, že laická veřejnost by v případě vzniku MU s únikem nebezpečné látky dokázala správně odhadnout prostředky improvizované ochrany, což lze definovat jako velice pozitivní. Po otázkách týkajících se ochrany obyvatelstva následovala poslední skupina 2 otázek týkajících se integrovaného záchranného systému. Otázka č. 17 měla znění „*Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání?*“ Tato otázka byla poslední otázkou, která byla otevřená a vyžadovala tak od každého respondenta individuální odpověď. Na tuto otázku dokázali správně odpovědět 2 příslušníci HZS tj. 67 % dotazovaných, příslušníci PČR na tuto otázku nedokázali odpovědět ani jednou tudíž 0 správných odpovědí, tj. 0 % dotazovaných, studenti SŠ bohužel také neznali správnou odpověď, proto mají stejný výsledek jako příslušníci PČR tudíž 0 správných odpovědí, tj. 0 %, respondenti z řad obyvatel žijících na Třebíčsku správně odpověděl 1 respondent, tj. 33 % dotazovaných. Aby odpověď na tuto otázka mohla být uznaná, její znění by muselo být následující: Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany - 150, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby - 155, Policie České republiky - 158 (Zákon č. 239/2000 Sb.). Žádná jiná varianta odpovědi proto nebyla tolerovaná. Velice zarážející je že pouze 2 respondenti z řad IZS byli schopni na tuto otázku odpovědět. Závěrečnou otázkou č. 18 dotazníkového šetření byla otázka,

kteřá měla následující znění „*Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé?*“ Správnou odpověď na tuto otázku byla možnost c) volajícího nelze identifikovat v případě, že volal z mobilního telefonu bez sim karty. Na tuto otázku správně odpovědělo 17 příslušníků HZS, tj. 24 % dotazovaných, správně odpovědělo 19 příslušníků PČR tj. 27 % dotazovaných, studentů SŠ dokázalo správně odpovědět 16 respondentů tj. 23 % dotazovaných a obyvatel žijících na Třebíčsku to bylo 18 respondentů, tj. 26 % dotazovaných. Výsledek této otázky vypovídá o nepříliš vysoké informovanosti ohledně tísňové linky 112.

Do celkového hodnocení úspěšnosti byly započítány otázky 5 – 18. Procentuální úspěšnost všech dotazovaných skupin se pohybuje kolem 57 %, což bohužel nedosahuje požadované stanovené úrovně. Odpověď na výzkumné otázky „*Jaké informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci dosahují vybrané subjekty na Třebíčsku?*“ a „*Dosahují složky IZS alespoň 75% úspěšnosti?*“ byla prostřednictvím dotazníkového šetření prokázána jako nedostatečná. Příslušníci HZS dosáhli průměrně úspěšnosti 62 %, příslušníci PČR na tom byli o něco hůře a dosáhli 58 %, studenti SŠ dosáhli nejnižšího procenta – 51 % a obyvatelé žijící na Třebíčsku dosáhli stejného výsledku jako příslušníci PČR, tudíž 58 %. Co se týká celkové úspěšnosti dotazníkového šetření, tak neúspěšnější skupinou respondentů byli příslušníci HZS, kteří byli schopni správně zodpovědět na 7 otázek tj. 37 %; příslušníci PČR správně zodpověděli na 3 otázky tj. 16 %, studenti SŠ správně odpověděli na 5 otázek, tj. 26 % a obyvatelé žijící na Třebíčsku dokázali správně odpovědět na 4 otázky, tj. 21 %.

Z důvodů prokázané nízké informovanosti vybraných subjektů v oblasti humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému by se dalo navrhnout provádění různých školení s využitím výukových programů nebo za pomoci e-learningových kurzů. Dále dostupnost těchto materiálů k případnému nastudování by byla jistě velice přínosná. Za zmínku stojí ochota se v této problematice realizovat, a to ze strany vyučujících na střední škole, kteří požádali o uskutečnění odborné prezentace, která by přispěla k prohloubení jejich dosavadních znalostí a vědomostí.

ZÁVĚR

Bakalářská práce *„Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku“* je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Práce měla za cíl zjistit informovanost vybraných subjektů v otázkách týkajících se humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému.

Teoretická část seznamuje s problematikou humanitární pomoci, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. V teoretické části došlo k vymezení základních pojmů, byly představeny formy humanitární pomoci, dále byly zmíněny vybrané humanitární a charitativní organizace, bylo vysvětleno, čím se zabývá ochrana obyvatelstva a v neposlední řadě byl definován integrovaný záchranný systém. Ke zpracování teoretické části bakalářské práce byly použity zdroje získané především studiem odborné literatury, internetových zdrojů a právních norem.

V praktické části jsou pomocí grafů vyjádřeny výsledky dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi vybranými subjekty integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva žijícího na Třebíčsku s cílem posoudit a zhodnotit informovanost vybraných subjektů v oblasti využití humanitární pomoci pro mimořádné události. Na začátku byly stanoveny výzkumné otázky *„Jaké informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci dosahují vybrané subjekty na Třebíčsku“* a *„Dosahují složky alespoň 75 % úspěšnosti?“* Na základě výsledků dotazníkového šetření došlo ke zjištění, že informovanost mezi dotazovanými subjekty není příliš dostačující. Vybraní respondenti z řad příslušníků IZS, studentů SŠ a obyvatel žijících na Třebíčsku dosáhli průměrné procentuální úspěšnosti kolem 57 %, což bohužel nedosahuje požadované stanovené úrovně. Na základě zjištěných výsledků byly předloženy návrhy na zlepšení informovanosti v oblasti poskytování humanitární pomoci pro mimořádné události. Ochota realizovat se ve zkoumané problematice, z řad vyučujících, je pro autorku dobrou zpětnou vazbou a zájmem se v těchto oblastech realizovat a vzdělávat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ADRA, © 2014. *Humanitární projekty* [online]. Adra [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-zahranici/humanitarni-projekty>
- [2] ADRA, © 2014. *KIP tým* [online]. Adra [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/kip-tym>
- [3] ADRA, © 2014. *Logo* [online]. [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.adra.cz>
- [4] ADRA, © 2014. *O nás* [online]. Adra [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/o-nas>
- [5] ADRA, © 2014. *Opravdový svět* [online]. Adra [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/opravdovysvet>
- [6] ADRA, © 2014. *Pomoc při mimořádných událostech* [online]. Adra [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/pomoc-pri-mimoradnych-udalostech>
- [7] AHOJ! ČESKÁ REPUBLIKA, © 2019. *Život a práce* [online]. AHOJ! Česká republika [cit. 2019-01-12]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/103923-charitativni-organizace-registrovane-v-cr>
- [8] AMÁDA SPÁSY, © 2016, *Humanitární pomoc při katastrofách* [online]. Armáda spásy [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://armadaspasy.cz/pomahamevam/humanitarni-pomoc-pri-katastrofach/>
- [9] AMÁDA SPÁSY, © 2016, *Kdo jsme* [online]. Armáda spásy [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://armadaspasy.cz/o-nas/kdo-jsme/>
- [10] AMÁDA SPÁSY, © 2016, *Logo* [online]. Armáda spásy [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz>
- [11] BAŠTECKÁ, B., 2005. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada. 299 s. ISBN 80-247-0708-X.
- [12] ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ, © 2019. *Humanitární pomoci do zahraničí* [online]. Český červený kříž [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.cervenykriz.eu/cz/zahrpomoci.aspx>

- [13] ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ, © 2019. *Kdo jsme* [online]. Český červený kříž [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.cervenyriz.eu/cz/kdojsme.aspx>
- [14] ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ, © 2019. *Logo* [online]. Český červený kříž [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: https://www.cervenyriz.eu/cz/cz_root.aspx
- [15] ČLOVĚK V TÍSNI ČESKÁ REPUBLIKA, © 2013, *Afghánistán* [online]. Člověk v tísní Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/humanitarni-a-rozvojovapomoc/zeme/afghanistan>
- [16] ČLOVĚK V TÍSNI ČESKÁ REPUBLIKA, © 2013, *Humanitární a rozvojová pomoc* [online]. Člověk v tísní Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/humanitarni-a-rozvojova-pomoc>
- [17] ČLOVĚK V TÍSNI, © 2013. *Logo* [online]. Člověk v tísní Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz>
- [18] ČLOVĚK V TÍSNI ČESKÁ REPUBLIKA, © 2013, *Pomáháme ve světě* [online]. Člověk v tísní Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/pomahame-v-zahranici>
- [19] ČLOVĚK V TÍSNI ČESKÁ REPUBLIKA, © 2013, *Ukrajina* [online]. Člověk v tísní Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/humanitarni-a-rozvojova-pomoc/zeme/ukrajina>
- [20] DOSTÁL, J., SOUKOPOVÁ, J., (eds.). 2014. *Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při řešení následků povodní v ČR: sborník z workshopu a semináře Protipovodňového vzdělávacího a výzkumného centra*. Brno: Masarykova univerzita. 139 s. ISBN 978-80-210-6713-4.
- [21] EUROPEAN CIVIL PROTECTION AND HUMANITARIAN AID OPERATIONS, © 2018, *Humanitarian aid* [online]. European civil protection and humanitarian aid operations [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid_en
- [22] FIREBRNO, © 2018. *Jak zní siréna* [online]. Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje [cit. 2019-01-04]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/jak-zni-sirena>

- [23] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, © 2016. *Ochrana obyvatelstva v České republice* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2019-01-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>
- [24] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, © 2014. *Opatření pro nouzové přežití* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2018-12-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/opatreni-pro-nouzove-preziti-558778.aspx>
- [25] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, © 2018. *Postavení a úkoly* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2018-12-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>
- [26] HUMANITÁRNÍ BALÍČEK, *Komponenty hygienické sady* [online]. SSHR (obrázek a tabulka v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/hygienicka>
- [27] HUMANITÁRNÍ BALÍČEK, *Komponenty na přípravu pitné vody* [online]. SSHR (obrázek a tabulka v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/priprava-pitne-vody>
- [28] HUMANITÁRNÍ BALÍČEK, *Komponenty osobní bezpečnostní sady* [online]. SSHR (obrázek a tabulka v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/osobni-bezpecnostni>
- [29] HUMANITÁRNÍ BALÍČEK, *Komponenty sady na vaření* [online]. SSHR (obrázek a tabulka v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/na-vareni>
- [30] HUMANITÁRNÍ BALÍČEK, *Komponenty zdravotní sady* [online]. SSHR (obrázek a tabulka v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/zdravotni>

- [31] HYLÁK, Č., PIVOVARNÍK, J., ZEMAN, M., 2016. *Individuální a kolektivní ochrana obyvatelstva ČR: příručka pro učitele základních a středních škol*. Vyd. 2., Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 194 s. ISBN 978-80-87544-18-1.
- [32] CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA, © 2016, *Jak pomáháme* [online]. Charita Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/>
- [33] CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA, © 2016, *Logo* [online]. Charita Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.charita.cz>
- [34] CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA, © 2016. *O charitě* [online]. Charita Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>
- [35] CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA, © 2016, *Zahraniční projekty* [online]. Charita Česká republika [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/zahranicni-projekty/>
- [36] CHRIST, F., 2010. *Henry Dunant: život a víra zakladatele Červeného kříže*. Tišnov: Sursum, Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 118 s. ISBN 978-80-7323-201-6.
- [37] KORECKI, Z., CABICAROVÁ, M., ROŽŇÁK, P., DARKWAH, S., A., 2015. *Distribuce humanitární pomoci a udržitelnost subjektů v humanitární operaci*. Ostrava: Key Publishing. Monografie. 144 s. ISBN 978-80-7418-244-0.
- [38] KOVAŘÍK, J., SMETANA, M., 2006. *Základy civilní ochrany*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 96 s. ISBN 80-86634-85-X.
- [39] KRATOCHVÍLOVÁ, D., 2005. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 140 s. ISBN 80-866-3470-1.
- [40] MALTÉZSKÁ POMOC, © 2016, *O nás* [online]. Maltéžská pomoc [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.maltezskapomoc.cz/co-delame#siteNav>
- [41] MALTÉZSKÁ POMOC, © 2016, *Logo* [online]. Maltéžská pomoc [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.maltezskapomoc.cz>

- [42] MARTÍNEK, B., ZAHRADNÍČEK, P., ZEMAN M., 2003. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: příručka pro učitele základních a středních škol*. Vyd. 2., Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 119 s. ISBN 80-866-4008-6.
- [43] MEDIAP, *Humanitární balíček (humanitary kit)* [online]. Mediap (obrázek v příloze) [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.mediap.cz/humanitarni-baliek>
- [44] MIKA, J. O., ZAHRADNÍČEK, P., ZEMAN, M., 2012. *Ochrana obyvatelstva: malé kompendium ochrany obyvatelstva*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická, 102 s. ISBN 978-80-87035-67-2.
- [45] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, © 2018, *Humanitární pomoc* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/index.html
- [46] MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 323 s. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [47] Nařízení vlády č. 463/2000 Sb. o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, 2000. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 132, s 7212-7213
- [48] OCHRANA OBYVATELSTVA V ČESKÉ REPUBLICE, © 2016. *Vztah ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany* (schéma v příloze), [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>
- [49] PANOCHA, V., 1997. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice: skripta určená studentům sociálně-právních akademií a ostatních středních škol s předměty obdobného zaměření*. Praha: Armex. 92 s. ISBN 80-902-2830-5.

- [50] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, © 2018. *O Policii ČR* [online]. Policie ČR [cit. 2018-12-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [51] REGION TŘEBÍČSKO, © 2019. *Informační portál* [online]. Region Třebíčsko [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.regiontrebicsko.cz>
- [52] SMETANA, M., 2013. *Humanitární pomoc při zvládnání rozsáhlých mimořádných událostí*. Ostrava: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 96 s. ISBN 978-80-7385-138-5.
- [53] THE SPHERE PROJECT, © 2011 *Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response* [online]. The Sphere Project [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <http://www.sphereproject.org/handbook/the-humanitarian-charter/>
- [54] Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000. In: Sběrka zákonů České republiky, částka 73, s. 3461-3474.
- [55] Zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, 2000. In: Sběrka zákonů České republiky, částka 73, s. 3488-3498.
- [56] Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2008. In: Sběrka zákonů České republiky, částka 91, s. 4086-4116.
- [57] Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě, 2011. In: Sběrka zákonů České republiky, částka 131, s. 4839-4848.
- [58] ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA JIHOČESKÉHO KRAJE, © 2011. *Předmět činnosti organizace* [online]. Jihočeský kraj [cit. 2018-12-04]. Dostupné z: <http://www.zzs-jck.cz/o-nas/zakladni-informace-o-zzs-jck/predmet-cinnosti-organizace/>
- [59] ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRÁLOVEHRADECKÉHO KRAJE, © 2017. *O nás* [online]. ZZS KHK [cit. 2019-01-11]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/cs/o-nas>

SEZNAM PŘÍLOH

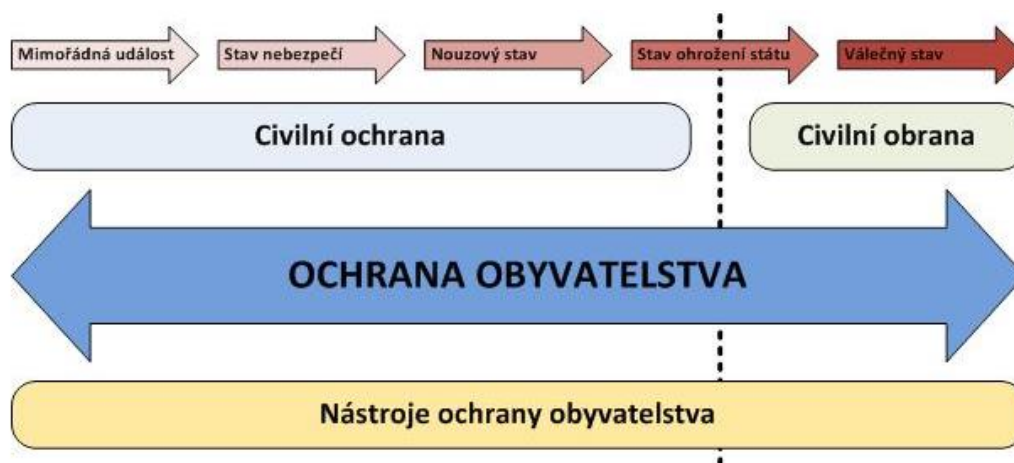
Příloha 1	66
Příloha 2	66
Příloha 3	67
Příloha 4	67
Příloha 5	68
Příloha 6	68
Příloha 7	69
Příloha 8	70

PŘÍLOHY

Příloha 1

Vztah ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany

(zdroj: HZS, 2016)

Příloha 2

Humanitární balíček

(zdroj: Mediap)

Příloha 4

Komponenty sady na vaření

(zdroj: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/na-vareni>)

KOMPONENTY SADY NA VAŘENÍ	
Vařič na tuhý líh	1 ks
Tuhý líh	12 ks
Zápalky	1 ks
Hrnek	1 ks
Příbor plastový	2 ks
Rukavic nesterilních	1 pár
Sáček z PE	1 ks
Klipový sáček z PE	5 ks
Sáček na kontaminované potraviny	2 ks
Skladování: v suchu, při teplotě 15 – 25 °C	

Příloha 3

Komponenty zdravotní sady

(zdroj: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/zdravotni>)

KOMPONENTY ZDRAVOTNÍ SADY	
Panadol - přípravek proti bolesti	10 tabl.
Loperon - přípravek proti průjmům	10 tabl.
Ajatin 50 ml - dezinfekční prostředek	1 ks
Náplast dělená 6 x 2 cm	10 ks
Gáza sterilní 7,5 x 7,5 cm	2 ks
Šátek trojcípý	1 ks
Rukavic nesterilních	1 pár
Zavírací špendlík	2 ks
Klickbox - plastová krabička 180x130x60 mm	1 ks

Příloha 5

Komponenty na přípravu pitné vody

(zdroj: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/priprava-pitne-vody>)

KOMPONENTY NA PŘÍPRAVU PITNÉ VODY

Aqua steril - chemikálie na přípravu pitné vody	1 souprava
Krabice obalová plastová s víkem a držadlem (objem 5,6 l)	1 ks

Příloha 6

Komponenty hygienické sady

(zdroj: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/hygienicka>)

KOMPONENTY HYGIENICKÉ SADY

Mýdlo antibakteriální	1 ks
Papírový kapesník	4 bal.
Ubrousek antibakteriální	3 ks
Gumička	3 ks

Příloha 7

Komponenty osobní bezpečnostní sady

(zdroj: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/osobni-bezpecnostni>)

KOMPONENTY OSOBNÍ BEZPEČNOSTNÍ SADY	
Izotermická záchranná fólie	1 ks
Pitná voda 125ml	4 ks
Pláštěnka	1 ks
Tužka	1 ks
Poznámkový blok	1 ks
Píšťalka	1 ks
Provázek	1 ks
Rukavic nesterilních	1 pár
Svíčka kelímek	3 ks

Příloha 8

Dotazník - Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku

Dobrý den, jmenuji se Monika Maloušková a jsem studentkou Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde třetím rokem studuji bakalářské studium Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro moji bakalářskou práci na téma „*Informovanost v oblasti poskytování humanitární pomoci u složek integrovaného záchranného systému, studentů středních škol a obyvatelstva na Třebíčsku*“. Dotazník je anonymní a výsledky dotazníkové šetření budou použity pro praktickou část bakalářské práce. V dotazníku se nachází 3 otázky, kde se od Vás bude očekávat jistá kreativita, u ostatních otázek je vždy pouze jedna správná odpověď, Vaši správnou odpověď zakroužkujte. Předem Vám děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.

Uveďte pohlaví:

- a) muž
- b) žena

Uveďte Váš věk:

.....

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) středoškolské bez maturity
- c) středoškolské s maturitou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

Do které skupiny patříte?

- a) příslušník HZS
- b) příslušník PČR
- c) student SŠ
- d) obyvatel žijící na Třebíčsku

Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace?

.....
.....

Které tvrzení o humanitární pomoci není pravdivé?

- a) je to pomoc postižené populaci, kdy primárním úkolem je zachraňovat životy a zmírnit utrpení obyvatel, kteří se nacházejí v krizi postižených oblastech
- b) je to pomoc, která se poskytuje pouze tělesně postiženým osobám
- c) je to pomoc lidem, kteří se ocitli v nesnázích, ohrožení života nebo jímž jsou upíraná základní lidská práva a svobody jak v míru, tak v období ozbrojených konfliktů

Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc (dále jen ZHP)?

- a) Vláda ČR
- b) jednotlivá ministerstva
- c) Správa státních hmotných rezerv (SSHR)

Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny?

- a) pro 1 den
- b) pro 3 dny
- c) pro 5 dní

Po přidělení ZHP, která osoba není oprávněna přidělit ZHP postiženým osobám tak, aby nedošlo k jejich zneužití?

- a) hejtman
- b) starosta obce s rozšířenou působností (starosta ORP), starosta pověřené obce
- c) občan obce

Kdo organizuje a koordinuje poskytnutí humanitární pomoci v době, kdy není vyhlášen krizový stav?

- a) HZS (hasičský záchranný sbor)
- b) hejtman, starosta ORP, starosta pověřené obce
- c) městská policie

Která z níže uvedených forem se neuplatňuje při poskytování humanitární pomoci?

- a) přátelská pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc
- b) náboženská (duchovní) pomoc, psychologická (psychosociální) pomoc, materiální pomoc, finanční pomoc
- c) přímá a nepřímá pomoc, náboženská (duchovní) pomoc, materiální pomoc

Dokázali byste odhadnout, co obsahuje balíček humanitární pomoci? Alespoň 2 komponenty.

.....

Vyberte správné tvrzení o Zkoušce sirén.

- a) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a slouží ke svolání HZS
- b) je tón, který je přerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí vždy první středu v měsíci ve 12 hodin
- c) je tón, který je nepřerušovaný, trvá 140 vteřin a používá se pro pravidelnou zkoušku sirén, který se provádí zpravidla první středu v měsíci ve 12 hodin

Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha?

- a) ihned nasednu do automobilu a odjedu co nejdále
- b) ukryji se v domě, zapnu rádio nebo televizi a budu se řídit pokyny odpovědných orgánů
- c) vyjdu z domu a budu se snažit zjistit, k čemu došlo

Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór?

(Zásada č. 1 vždy se ukrýt na odvrácené straně k místu, kde došlo k úniku nebezpečné látky, následně utěsnit všechny otvory, kterými by mohla látka prostoupit, vypnout ventilaci. Je nutné si uvědomit, všimnout k úniku jaké látky došlo a podle toho zvolit bezpečné ukrytí.)

- a) protože amoniak je lehčí než vzduch, nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory, u chlóru by tomu bylo naopak, protože chlór je těžší než vzduch, k úkrytu bychom zvolili nejvyšší možná patra v budově (kromě půdních prostor)
- b) oba tyto plyny jsou lehčí než vzduch proto nejvhodnějším úkrytem by byly sklepení prostory
- c) k úniku těchto látek dojít nemůže, neboť se nejedná o látky běžně v průmyslu dostupné

Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana?

- a) použití ochranných prostředků (filtračních a izolačních přístrojů)
- b) použití jodové profylaxe (tablet jodidu draselného)
- c) využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla

Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání?

.....
.....
.....

Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé?

- a) jedná se o evropské číslo tísňového volání, díky kterému se dovoláme pomoci ve všech členských státech EU
- b) linku 112 mohou využít i osoby, které nehovoří česky a to díky jazykové vybavenosti operátorů
- c) volajícího nelze identifikovat v případě, že volal z mobilního telefonu bez simkarty

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1: Logo Českého červeného kříže	14
Obrázek 2: Logo Člověk v tísni Česká republika	15
Obrázek 3: Logo ADRA, o.p.s. Česká republika.....	16
Obrázek 4: Logo Charita Česká republika.....	17
Obrázek 5: Logo Armáda spásy.....	18
Obrázek 6: Logo Maltéžská pomoc, o.p.s.	19
Obrázek 7: Uveďte pohlaví (k otázce č. 1)	32
Obrázek 8: Uveďte Váš věk (k otázce č. 2)	33
Obrázek 9: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (k otázce č. 3)	34
Obrázek 10: Do které skupiny patříte? (k otázce č. 4).....	35
Obrázek 11: Dokážete vyjmenovat alespoň 3 humanitární/charitativní organizace? (k otázce č. 5)	36
Obrázek 12: Které tvrzení o humanitární pomoci není pravdivé? (k otázce č. 6)	37
Obrázek 13: Kdo vytváří zásoby pro humanitární pomoc? (k otázce č. 7)	38
Obrázek 14: Pro kolik dní jsou, podle Vás, ZHP určeny? (k otázce č. 8)	39
Obrázek 15: Po přidělení ZHP, která osoba není oprávněna přidělit ZHP postiženým osobám tak, aby nedošlo k jejich zneužití? (k otázce č. 9).....	40
Obrázek 16: Kdo organizuje a koordinuje poskytnutí humanitární pomoci v době, kdy není vyhlášen krizový stav? (k otázce č. 10)	41
Obrázek 17: Která z níže uvedených forem se neuplatňuje při poskytování humanitární pomoci? (k otázce č. 11)	42
Obrázek 18: Dokázali byste odhadnout, co obsahuje balíček humanitární pomoci? Alespoň 2 komponenty. (k otázce č. 12)	43
Obrázek 19: Vyberte správné tvrzení o Zkoušce sirén. (k otázce č. 13)	44
Obrázek 20: Jak se zachováte v případě zaznění tónu Všeobecná výstraha? (k otázce č. 14)	45
Obrázek 21: Jak se zachováte v případě úniku těchto látek – amoniak (čpavek nebo také azan) a chlór? (k otázce č. 15)	46
Obrázek 22: Co si představíte pod pojmem improvizovaná ochrana?	47
Obrázek 23: Dokážete vyjmenovat základní složky IZS a přiřadit k nim telefonní čísla tísňového volání? (k otázce č. 17)	48
Obrázek 24: Jaké tvrzení o tísňové lince 112 není pravdivé? (k otázce č. 18).....	49

Obrázek 25: Shrnutí úspěšnosti dotazníkového šetření 50

Tabulka 1: Vyjádření procentuální úspěšnosti..... 51

SEZNAM ZKRATEK

HP – humanitární pomoc

MU – mimořádná událost

HOPKS – hospodářská opatření pro krizové stavy

HZS – Hasičský záchranný sbor

KS – krizová situace

ZaLP – záchranné a likvidační práce

SSHR – Správa státních hmotných rezerv

ZHP – zásoby pro humanitární pomoc

ČČK – Český červený kříž

KIP – komunitní intervenční psychosociální tým

IZS – integrovaný záchranný systém

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

PNP – přednemocniční péče

PČR – Policie České republiky